

ΑΥΓΕΙΣ

Έκδοση των Απανταχού Καιτσιωτών

ΕΩΡΑ: Πατησίων 4, Αθήνα 106 77 • Χρόνος πρώτος • Αριθμός Φύλλου 5 • Οκτώβριος - Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2003

Χωριανοί και Συμπατριώτες Φίλες και φίλοι αναγνώστες

Είναι δύσκολο πράγμα ν σύνταξη μιας εφημερίδας. Θέλει αγώνα, θέλει αξιοποίηση, θέλει αρετή, θέλει τόλμη, θέλει κέφι, θέλει χρόνο, θέλει προσοχή, θέλει γνώση, ... θέλει ύλη, θέλει σεβασμό στους αναγνώστες, θέλει... θέλει...

Εμείς νέοι, μικροί και λιγοστοί απέναντι σ' αυτό το γίγαντα που λέγεται ενημέρωση μέσω εφημερίδας, το μόνο που ευθαρσώς μπορούμε να ισχυριστούμε ότι διαθέτουμε είναι η τόλμη μας. Για όλα τα παραπάνω κι ακόμα περισσότερα, ως Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας και Συντακτική Επιτροπή των «ΑΓΓΕΙΩΝ» δίνουμε αδιάκοπο αγώνα, προκειμένου να φανούμε αντάξιοι των προσδοκιών του αναγνωστικού μας κοινού. Αυτό, πιστεύουμε και θα μας κρίνει.

Εδώ θέλουμε να σας πούμε πως ένα θέμα που αφορά στο χωριό μας και του οποίου μέχρι τώρα ως Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας δεν σχολιάσαμε τις δυσκολίες, είναι η υπόθεση του λατομείου «ΚΟΥΜΑΡΟΣ» του χωριού μας στη θέση «ΛΟΥΡΙΔΕΣ».

Μα και σ' αυτό το φύλλο αγαπητοί συγχωριανοί, φίλες και φίλοι αναγνώστες δεν είχαμε την πρόθεση να θίξουμε το θέμα, γιατί αυτό, γνωρίζουμε καλά πως είναι εργασία των νομικών μας. Κι όταν θα ρθει το πλήρωμα του χρόνου θα μιλήσουν οι νομικοί μας. Και ιδιαίτερα, ας μας επιτρέψετε αγαπητοί, οι νομικοί του χωριού μας, αυτοί που και παλιότερα με πολλούς συγχωριανούς μαζί, έδωσαν τις μάχες για να διατηρήσουν τα κεκτημένα των πατεράδων, των παππούδων, των προπατόρων μας και των δικών τους.

Όμως, μια άλλη εξέλιξη μας ώθησε σ' αυτή μας την ενέργεια.

Είναι το πρωτοσέλιδο της συμπαθούς εφημερίδας «ΛΑΜΙΑΚΟΣ ΤΥΠΟΣ» στις 15 Νοεμβρίου 2003.

«Δικαιώθηκαν» γράφουν με μεγάλα γράμματα για τίτλο «οι κάτοικοι της Εκκάρας». Δεν θα σχολιάσουμε το περιεχόμενο, είναι ξανατονίζουμε των νομικών μας εργασία, αλλά θα αμφισβητήσουμε τον τίτλο.

- Τί λέτε κύριοι του «ΛΑΜΙΑΚΟΥ ΤΥΠΟΥ»; Και πως σεις, μια σοβαρή και αδέσμευτη εφημερίδα καταλήξατε στο βαρυσήμαντο συμπέρασμα του εν λόγω πρωτοσέλιδου τίτλου;

Αναζητήσατε άραγε την αντίστοιχη ενημέρωση επί του θέματος και απ' αυτούς, που ασχολούνται για λογαριασμό της ΜΑΚΡΥΠΡΑΧΗΣ;

Μήπως παραλείψατε να κάνετε χρήση της «ΛΥΔΙΑΣ ΛΙΘΟΥ»; Και αν λησμονήσατε την ύπαρξή της, σας υπενθυμίζουμε: «Η ΛΥΔΙΑ ΛΙΘΟΣ» ήταν μια μαύρη σκληρή πετρά, πάνω στην οποία οι δοκιμαστές έτριβαν τα χρυσά νομίσματα για να εξακριβώσουν την γνησιότητά τους από το ίχνος, που άφηναν. Σήμερα η φράση σημαίνει μεταφορικά, κάθε μέθοδο, που συντελεί στην εξακρίβωση της αλήθειας...

Ο ΠΑΚΤΩΛΟΣ, αγαπητοί συγχωριανοί, φίλες και φίλοι αναγνώστες, ήταν ο χρυσοφόρος ποταμός της ΛΥΔΙΑΣ...

Ποιος ξέρει; Εκεί στον ποταμό ΟΝΟΧΩΝΟ και στις ΛΟΥΡΙΔΕΣ του χωριού μας, ίσως κάποιοι αναγνωρίζουν ένα σύγχρονο ΠΑΚΤΩΛΟ. Όμως εκεί αν σταθούν προσεκτικά μπορεί και νάβρουν τη «ΛΥΔΙΑ ΛΙΘΟ»...!

Αγαπητοί συγχωριανοί, φίλες και φίλοι αναγνώστες, εμείς διαπιστώνουμε πως οι άρχοντες του Δήμου Ξενιάδος και του χωριού μας και ιδιαίτερα οι νομικοί μας παρακολουθούν την εξέλιξη του θέματος. Όλοι όμως είναι καλό να στέκουμε άγρυπνοι και σε ετοιμότητα με σύνεση, πολιτισμό, υπομονή, επιμονή κι επιχειρήματα για να διατηρήσουμε τα κεκτημένα μας.

Όσον αφορά στο εν λόγω πρωτοσέλιδο του «ΛΑΜΙΑΚΟΥ ΤΥΠΟΥ» η δημοσίευση της απάντησης στην ίδια εφημερίδα του εκλεκτού ΚΑΙΤΣΙΩΤΗ δικηγόρου κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΚΟΥΤΡΟΥΜΠΑ θα μας ενημερώσει περισσότερο.

Τελειώνοντας, ευχόμαστε σε κάθε χωριανό, σε κάθε συμπατριώτη, σε κάθε φίλο αναγνώστη,

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ
ΚΙ ΕΝΑ ΧΑΡΟΥΜΕΝΟ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΙΚΟ
ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΧΡΟΝΟ.

Άρθρο της Προέδρου

...«Κι αντίκρισα το χρυσάφι
καθώς ένα φτωχαδάκι του τόπου μας
ήταν το δρέφος στη μητρική βύθιση
ολομόναχο με τ' αστρα.

Ωσπου χαραξε....»...

Από τα «ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΟΥ ΣΤΑΛΑΓΜΙΤΗ»
Του ΝΙΚΟΥ ΚΑΡΟΥΖΟΥ

Nοσταλγίες, παιδικές θύμησες και προσδοκίες τα Χριστούγεννα στην ΚΑΪΤΣΑ μας. Καθένας μας κι ένας προσκυνητής στους Άγιους Τόπους των παιδικών χρόνων.

Στ' ακούμητο καντήλι της Ψυχής μας διατηρείται η μνήμη: Πολυσυρμοί τα τραίνα, φέρνουν τους «μετανάστες» του χωριού. Μαθητές, φοιτητές, κόρες - γαμπροί, γιοι - νύφες, εγγόνια και αδέλφια, των οποίων αλλού προέκυψε η ζήση, φτάνουν στο χωριό.

Εδώ κάποιος και κάτι σε περιμένει. Η αυγή σ' έφερε αντικριστά με γλυκιές βουνοκορφές και περιγράμματα γνώριμα και αγαπημένα. Πλαγιές με χλόη, δεντρά με τα κλαδιά απλωμένα στον ανεμοκαρπερούν να ρουφήζουν το βλέμμα σου.

Σαν βγεις έξω η γη έλκει τα πόδια σου, λες και σε ωθεί να σκύψεις, ν' αγκαλιάσεις τις ρίζες στο χώμα της ΚΑΪΤΣΑΣ, το ζυμωμένο με μόχθο, με δάκρυα, με γελια, με έρωτα και μ' αίμα.

Είμαστε στο χωριό για τα Χριστούγεννα.

Τα ημερώματα, πριν ακόμα χαθεί η μοσχοβολιά απ' τον αέρα των φούρνων, οι καμπάνες της εκκλησίας μέσα απ' την πάλλευκη σιωπή της χιονομπόρας, γιομίζουν τους γύρω λόφους και τον κάμπο μ' ασημενίους αντιλαλούς.

«Χριστός γεννάται δοξάστε». Τρέχουν όλοι γέροι, νέοι και παιδιά στην αδευτέρωτη αυτή ακολουθία.

Πόσο βαθιά αλήθεια, αντηχούν μέσα μας αυτές οι τρεις λέξεις! Είναι οι ίδιες, που άκουσαν οι πατέρες, οι παππούδες κι οι προπάτορες κάτω απ' τους ίδιους θόλους, μπροστά στις ίδιες γλυκιές πολυφιλημένες εικόνες. Πόσα άραγε βλέμματα περασαν από πάνω τους; Αόρατες παρουσίες, οικείες, σεβάσμιες κι αγαπημένες γεμίζουν τον αέρα στο εσωτερικό της εκκλησίας.

Μέσα και μπροστά στο ιερό ψάλλει στη μνήμη μας ο παπα-Γιάννης ο Καρατσαλής. Δεξιά στο ψαλτήρι κανοναρχεί ο παππούς ο Κούβελος ο Γιάννης, που ορίζει τους νεότερους κι αριστερά ψάλλει ο παππούς ο Θανάσης ο Μαντάς με τους μικρότερους. Ο παππούς ο Νάκος ο Αντωνούλας με τον μπάρμπα Νάσιο τον Αργύρη, αρχοντικοί επίτροποι, μας καθοδηγούν με τάξη στα σταδία.

Στα δεξιά στασίδια κάθονται μεσ' στο νου μας, τόσοι και τόσοι σεβαστοί παππούδες κι αριστερά στα γυναικεία, γνώριμες γριούλες σκυφτές από τα χρόνια, που ηρθαν να προσκυνησουν την ταπεινή φάντη του Σωτήρα.

Μόλις γιομίσει η εκκλησία η θεια η Ελένη του Γουρουύνα, σωστή διακόνισσα του Αη Νικόλα, οδηγεί τα παιδιά στις νέες τους θέσεις. Τα κορίτσια στο γυναικωνίτη και τ' αγόρια δίπλα στο ψαλτήρι.

Έτσι μέσα απ' τις λέξεις και τη μουσική των ύμνων ανεβοκατεβαίνουμε τα περιστούδαστα σκαλοπάτια της ανθρώπινης συγκίνησης. Απ' την κατάπληξη, «ορώ σε σπλάχνον και καταπλήσσομαι» ή «μυστήριον ξένον, ορώ και παράδοξον» ως την τρυφερότητα και τη μητρική στοργή, «Τι θαυμάζεις Μαριάμ; Τι εκθαμβεύσαι τώ εν σοι;».

Ένα παιδί γεννήθηκε. Κι έγιναν οι ψυχές μας μητέρες και πατέρες και μέχρι την αυγή την νανουρίζουμε στην αγκαλιά μας.

Μ' αυτή την αίσθηση της αγίας επιστρέφουμε στα σπιτικά μας. Κι γίνεται η χαρά μας ευχές και φίληματα. Κι γίνεται απόλαυση του γιορταστικού τραπεζιού. Μας περιμένουν ζεστά τα μπουμπάρια, οι τηγανιές και κάθε ειδους χοιρινά, με καλό κρασί πλάι στο τζάκι

Εδώ στα ταπεινά, στ' αλαργινά χωριά μας ήρθαν οι Μάγοι. Εδώ προσκύνησαν μαζί με τους ξωτάρηδες πλάι στ' αχνιστά ρουθούνια των προβάτων μας. Εδώ γεννήθηκε ο Χριστός, μέσα στη φάτνη της χωριάτικης ψυχής μας.

Κάθε χωριό και μια μικρή Βηθλεέμ.

Κι είναι στο χωριό μας, που μοσχοβολά η ψυχή μας άχυρο των κόπων μας και λιβάνι της παιδικής μας θύμησης.

Είναι εδώ, που γίνεται δώρο στις χούφτες μας η ζωή.

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ
ΚΑΙ ΕΙΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΤΟ 2004

ΛΟΓΙΑ ΑΝΑΓΓΕΙΑΙΑ

Ειδήσεις - Σχόλια - Επιχοινωνία

ΘΕΡΜΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ

Ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Φθιώτιδος ΝΙΚΟΛΑΟΣ προσεκάλεσε την ΚΥΡΙΑΚΗ 19-10-2003 του προέδρους των πολιτιστικών Συλλόγων Φθιώτιδας στο ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ Ν. Φθιώτιδος στη Λαμία.

Στα πλαίσια της τιμητικής εκδήλωσης, που πραγματοποιήθηκε, ο Μητροπολίτης απένειμε στους Προέδρους των Συλλόγων ή στους εκπροσώπους τους, παράσημο και ευεργετήριο της Ιεράς Μητρόπολης Φθιώτιδος εις αναγνώριση της προσφοράς των Συλλόγων στα Φθιωτιδικά δρώμενα.

Στο χαιρετισμό - ομιλία του Σεβασμιότατου προς τους τιμώμενους - προσκεκλημένους, ο ίδιος επεσήμανε την ειλικρινή διάθεση στήριξης των Συλλόγων από πλευράς εκκλησίας της Φθιώτιδας καθώς και την αναγκαιότητα της συνεργασίας των Συλλόγων με την Μητρόπολη Φθιώτιδας για την ανάπτυξη ιστορικού και θρησκευτικού τουρισμού στη Φθιώτιδα. Υπενθύμισε την ύπαρξη ιστορικών μνημείων, μοναστηριών και ξωκλησιών στη Φθιώτιδα, τα οποία στέκουν αναξιοπίητα και τα οποία χρήζουν πολιτιστικής καρποφορίας.

Τέλος πρότεινε την αναγκαιότητα δημιουργίας ιστορικού μουσείου όπου θα φυλάσσονται και θα εκτίθενται ιστορικά και θρησκευτικά μνημεία, τα οποία σήμερα είναι διάσπαρτα και ενδεχομένως εκτεθειμένα στη βορρά των κακοποιών.

Οι τρεις Σύλλογοι του χωριού μας εκπροσωπήθηκαν στην εκδήλωση από την κ. Αμαλία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Ιερά Μητρόπολις Φθιώτιδος

ΑΡΙΘΜ. ΠΡΩΤ. 707

ΕΥΕΡΓΕΤΗΡΙΟΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Λ'
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

ΑΠΟΝΕΜΟΜΕΝΟΙ ΕΙΣ

ΤΟΝ ΣΥΛΛΟΓΟΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΑΙΤΣΙΟΤΩΝ

ΤΟ ΠΑΡΑΣΗΜΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ
ΕΙΣ ΑΝΑΠΤΟΡΙΟΝ
ΤΗΣ ΠΟΛΥΟΥΝΤΑΝΤΟΥ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΥΜΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΦΕΙΩΤΙΔΑ
ΚΑΙ ΕΙΣ ΕΠΙΒΡΑΕΥΣΙΝ
ΤΗΣ ΑΓΛΑΣΤΗΣ ΚΑΙ ΕΠΟΙΚΟΔΩΜΗΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΜΩΝ
ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΚΑΙ
ΕΠΕΥΛΟΓΗΣ ΥΜΩΝ
ΠΑΣΑΝ ΑΓΛΗΝ ΥΜΩΝ ΠΡΟΣΠΛΑΣΙΑΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
ΕΥΧΟΜΕΝΟΙ ΠΛΟΥΣΙΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΔΩΡΕΦΔΟΤΟΥ ΘΕΟΥ
ΕΥΛΟΓΗΝ ΚΑΙ ΑΝΤΑΠΟΔΟΣΙΝ.
ΕΙΣ ΣΥΝ ΤΟΥΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΙΩΝ ΚΑΙ ΒΕΛΑΚΙΩΝ ΔΕΔΟΤΑΙ
ΤΟ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟΝ ΤΟΥΤΟ ΕΠΙΒΡΑΕΥΤΗΡΙΟΝ ΓΡΑΜΜΑ.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

ΤΟ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

«Αγγείς»

Οκτώβριος - Νοέμβριος - Δεκέμβριος 2003

Ο ΔΗΜΟΣ ΞΥΝΙΑΔΟΣ ΜΗΠΩΣ ΚΩΦΕΥΕΙ ΣΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ;

Περίπου 41.000 Ευρώ πληροφορηθήκαμε ότι εισέπραξε ο ΔΗΜΟΣ ΞΥΝΙΑΔΟΣ απ' το ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΜΑΚΡΥΡΡΑΧΗΣ το Δεκέμβριο του 2003. Οι πηγές ήταν η ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΤΕΡΝΑ» και τα ΛΟΥΤΡΑ του χωριού μας.

Όπως μας πληροφόρησε ο πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου του χωριού μας, κατόπιν απόφασης του Τοπικού Συμβουλίου ο ίδιος εισηγήθηκε στο Δημοτικό Συμβούλιο μια σειρά από ανάγκες για έργα στο χωριό μας.

Κε Δήμαρχες κ. Δημοτικοί Σύμβουλοι, εμείς ενισχύοντας την εισήγηση - πρόταση του Τοπικού Συμβουλίου του χωριού μας σας επισημαίνουμε ότι το χωριό μας σας φέρνει έσοδα κι η ΜΑΚΡΥΡΡΑΧΗ, η ΚΑΪΤΣΑ μας, θέλει έργα. Εσείς ακόμη κωφεύετε; Ο Νόμος 2539/97 πώς ερμηνεύεται από την αφεντιά σας;

- Καϊτσιώτες Δημοτικοί Σύμβουλοι, στα πλαίσια της σωστής και δίκαιης κατανομής, υπερψηφίζετε τις προτάσεις για έργα στο χωριό μας ή μήπως τις καταψηφίζετε κάποιος; Μήπως μερικοί προτιμούν λευκό; Πότε προγραμματίζετε να γίνουν οι δρόμοι στο χωριό μας, να γίνει το λαογραφικό μας μουσείο, να γίνουν «οι διαδρομές περιπάτου», που λέει ο φίλος κ. Αντωνούλας, στο δάσος του χωριού μας; Πότε θα ολοκληρωθεί η νέα πτέρυγα του Νεκροταφείου στο χωριό μας; Πότε θα γίνουν όσα εκκρεμούν; Πότε;

...Υπενθυμίζουμε επίσης την εισήγηση του Τ.Σ. του χωριού μας για την επιχορήγηση της ΚΙΝΗΣΗΣ ΝΕΩΝ ΚΑΪΤΣΑΣ με το ποσό των 4.000 Ευρώ για τις πολιτιστικές εκδηλώσεις στο χωριό τον περασμένο Αύγουστο. Ακόμη ο Δήμος κωφεύει;

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ....ΚΑΙ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ ΤΟ ΛΗΘΕΣ....

- Αντιγράφουμε ακριβώς το έγγραφο της ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΤΕΡΝΑ» προς το ΔΗΜΟΣ ΞΥΝΙΑΔΟΣ για την απόδοση τέλους 5% στο ΔΗΜΟ.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΤΕΡΝΑ»

ΠΡΟΣ

Δήμο Ξυνιάδος

Ν. Φθιώτιδος

Θέμα: Αποδοχή τέλους 5% επί των υλικών του λατομείου στη περιοχή Μακρυρράχης.

Κύριοι,

Με την παρούσα σας γνωρίζω ότι από το λατομείο μας, που βρίσκεται στην περιοχή του Δημοτικού Διαμερίσματος Μακρυρράχης του Δήμου σας από 1-7-2003 έως 30-9-2003 η ξήχθησαν 125.580,41 τόνοι σκύρου.

Κατόπιν των ανωτέρω το τέλος 5% επί της άνω ποσότητας ανέρχεται στο ποσό των 36.858,00 (τριάντα έξι χιλιάδες οχτακόσια πενήντα οχτώ ευρώ) (125.580,41X5,87 Ευρώ τόνο = 737.157,01X5%).

Λάρισα 20-11-2003

Χρήστος Παυλίδης

- Πως έγινε η κατανομή των 41.045 ευρώ (έσοδα από την «ΤΕΡΝΑ» και τα ΛΟΥΤΡΑ) από το ΔΗΜΟ ΞΥΝΙΑΔΟΣ.

Αντιγράφουμε ακριβώς από πίνακα του ΔΗΜΟΥ την κατανομή των παραπάνω εσόδων απ' το χωριό μας

ΘΕΜΑ: ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ

ΕΣΟΔΑ: ΤΕΡΝΑ

36.858,00

ΕΛΑΤΕ ΣΤΟ ΧΟΡΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΑΣ

◆ Το Σάββατο 31-1-2004 και ώρα 9.00 μ.μ. ο Σύλλογος μας διοργανώνει χοροεπερίδα στην ταβέρνα «ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ», που βρίσκεται στη Λεωφόρο Πάρνηθας 1800 χιλιόμ. Τηλ.: 210-2463781 και 210-2464106. Ελάτε να συναντηθούμε όλοι μαζί, να τα πούμε, ν' ανταλλάξουμε απόψεις να χαρούμε, να χορέψουμε, να διασκεδάσουμε.

Μαζί μας θάναι η ΧΑΡΟΥΛΑ ΛΑΜΠΡΑΚΗ, ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΙΤΣΑΚΗΣ, ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΤΟΥΝΙΑΣ και άλλοι εκλεκτοί καλλιτέχνες. Η τιμή της προσκλήσης που περιέχει πλούσιο μενού με καπό φαγητό και όσο κρασί ή όσα αναγυρτικά επιθυμεί ο καθένας, είναι 25 €.

◆ Χοροεπερίδα διοργανώνει και ο Σύλλογος ΚΑΪΤΣΙΩΤΩΝ ΛΑΜΙΑΣ όπως μας ενημέρωσε ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Απόστολος Μπούρας. Ο ίδιος και το Διοικητικό Συμβούλιο του υπόψη Συλλόγου, σάς προσκαλούν το Σάββατο 24-1-2004 ώρα 9:30 μ.μ. στο ΚΕΝΤΡΟ ΔΡΟΣΙΑ στη ΛΑΜΙΑ. Και εκεί αντάμωση των ΚΑΪΤΣΙΩΤΩΝ με φαγητό, κέφι και καλή καρδιά.

ΛΟΓΙΑ ΑΝΑΓΓΕΙΑΙΑ Ειδήσεις - Σχόλια - Επικοινωνία

ΕΣΟΔΑ: ΛΟΥΤΡΩΝ	4.187,00
ΔΑΠΑΝΗ	
1. ΔΟΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΥΤΡΩΝ	7.600,00
2. ΑΜΟΙΒΗ ΝΟΜΙΚΟΥ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ 3.500,00	
3. ΚΕΡΑΙΑ ΜΑΚΡΥΡΡΑΧΗΣ ΣΤΗ ΘΕΣΗ «ΠΕΡΙΒΟΛΙ» 1.500,00	
4. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΛΑΜΠΤΗΡΩΝ «ΣΚΡΙΜΠΟΝΗΣ» 2.000,00	
5. ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΑΝΤΑΛΙΟΣΤΑΣΙΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΔΗΜ. Δ/ΤΩΝ ΣΚΡΙΜΠΟΝΗΣ» 2.020,36	
6. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΥΛΙΚΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ Δ. Δ/ΤΑ «ΓΚΟΥΒΑ» 2.934,70	
7. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Η/Υ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΔΣ&ΜΧ «ΤΣΑΜΗΣ» 2.934,70	
8. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΜΕΛΑΝΗΣ & ΤΟΝΕΡ ΓΙΑ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΑ ΜΗΧ/ΤΑ 2.000,00	
9. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΓΡΑΦΙΚΗ ΥΛΗΣ «ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ» 2.934,70	
10. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΟΥ ΧΑΡΤΙΟΥ «ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ» 2.500,00	
11. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΩΝ ΜΗΧ/ΤΩΝ «ΜΗΤΣΙΟΣ» 2.934,70	
12. ΠΑΝΤΑΖΗΣ ΝΙΚΟΣ & ΧΥΤΑ ΔΟΜΟΚΟΥ 6925,90	
13. ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΑΚΟΥ ΤΟΠΟΥ ΔΗΜΟΥ ΞΥΝΙΑΔΟΣ 1.259,94	
ΣΥΝΟΛΟ	41.045,00

Ελπίζουμε να υπάρξουν δυνατές φωνές πολύ σύντομα για να διατηρηθούν στη ΜΑΚΡΥΡΡΑΧΗ οι πόροι που δικαιούται (Ν. 2539/97 ΚΕΦ. 1)

**ΜΠΟΡΟΥΜΕ Ν' ΑΠΟΦΕΥΓΟΥΜΕ ΤΙΣ ΜΗΝΥΣΕΙΣ
Ή ΚΑΛΛΙΤΕΡΑ ΤΙΣ ΑΙΤΙΕΣ - ΑΦΟΡΜΕΣ
ΠΟΥ ΟΔΗΓΟΥΝ Σ' ΑΥΤΕΣ;**

Στις 17-9-03 παρέστησαν ενώπιον του Δ' Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Αθηνών οι συγχωριανοί μας Γεώργιος Παν Ιωαννίδης, συνταξιούχος δικηγόρος (μηνυτής) και ο Δημήτριος Κων. Παπαδοκοτσώλης, τέως πρόεδρος του Δ.Σ. του Συλλόγου Απανταχού Καϊτσιωτών (μηνυόμενος), για εκδίκαση υπόθεσης μεταξύ τους, που εκκρεμούσε.

Ο μηνυόμενος κατηγορήθηκε από τον μηνυτή για το αδίκημα της συκοφαντικής δυσφήμησης δια του Τύπου (εφημερίδα «ΚΑΪΤΣΑ» του Συλλόγου μας, αριθμ. Φύλλων 41 και 42). Τα επίμαχα άρθρα στα φύλλα της εφημερίδας αφορούσαν σε γεγονότα, σκέψεις και παρατηρήσεις για την εθνική αντίσταση κατά των Γερμανό-Ιταλών Κατακτητών και την μετά την απελευθέρωση περίοδο.

Σχετικά με την εξέλιξη της υπόθεσης στις 17-09-03 ο εγκαλών ανακάλεσε την έγκληση αποδεχόμενος την έγγραφη δήλωση του

μηνυούμενου κ. Παπαδοκοτσώλη με τη δέσμευση του τελευταίου να την αποστείλει προς δημοσίευση στην εφημερίδα μας.

ΔΗΛΩΣΗ

Ο υπογραφόμενος Δημήτριος Κων. Παπαδοκοτσώλης δηλώνω ότι τιμώ, σέβομαι και υπολήπτομαι τον Γεώργιο Παν. Ιωαννίδη, πρώτο εξάδελφό μου ως άτομο και ως αγωνιστή της Εθνικής Αντίστασης, τη συμμετοχή του οποίου και της οικογενείας του ποτέ δεν αμφισβήτησα.

Δεσμεύομαι δε να αποστείλω προς δημοσίευση την παρούσα προς την εφημερίδα «ΑΓΓΕΙΕΣ» έκδοση του Συλλόγου μας.

Αθήνα, 17-9-03.

Ο Δηλών

Δημ. Παπαδοκοτσώλης

ΓΙΑ ΑΚΟΜΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΙΤΣΙΩΤΩΝ...

Η πράξη μίσθωσης του λατομείου έγινε μεταξύ των Συμβαλλομένων κ. Βασιλείου Απ. Χριστίσα για λογαριασμό του «ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ ΜΑΚΡΥΡΡΑΧΗΣ» και του κ. Δήμου Δημήτρ. Παυλίδη για λογαριασμό της «ΤΕΡΝΑ».

Όπως διαβάζουμε στην παραπάνω πράξη αριθμ. 7354/21-6-2002 της συμβολαιογράφου Δομοκού κ. Αγορής Χριστίνας Πολύζου η λατομική έκταση, που εκμισθώθηκε έχει συνολικό εμβαδόν 253,140 τ.μ.

Η διάρκεια της μίσθωσης ορίζεται στην εν λόγω πράξη για χρονικό διάστημα είκοσι (20) ετών. Αρχίζει από την υπογραφή της πράξης (21-6-2002) και λήγει την 14η Φεβρουαρίου 2022.

«Ρητά συμφωνείται όμως, ότι η «μισθώτρια» δικαιούται να ανανεώνει / συνεχίζει τη μίσθωση για μία (1) ακόμη εξαετία, με μονομερή δήλωσή της απευθυνόμενη προς τον εκμισθωτή τέσσερις (4) μήνες πριν από τη λήξη της εικοσαετίας και κατά τους ορισμούς του Νόμου».

Στο επόμενο η συνέχεια...

NΟΜΑΡΧΙΑ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ
ΔΗΜΟΣ ΞΥΝΙΑΔΟΣ
Δ.Δ. ΠΕΡΙΒΟΛΙΟΥ

ΠΕΡΙΒΟΛΙ: 10/12/2003

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Θα θέλαμε να πληροφορήσουμε την Εφημερίδα σας ότι κατόπιν αποφάσεως του Πρέδρου και του Τ.Σ. του Δ.Δ. Περιβολίου πραγματοποιήθηκε στο χωριό μας ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ την Δευτέρα 8 Δεκεμβρίου 2003 με σκοπό την δημιουργία Τράπεζας Αίματος επ' ονόματι του Δ.Δ. μας.

Θα θέλαμε μέσω της εφημερίδας σας να ευχαριστήσουμε όσους ανταποκρίθηκαν στην ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ και να ευχθούμε το παράδειγμά τους να ακολουθήσουν και άλλοι.

Επίσης να γνωστοποιήσουμε ότι όποιος ή όποια για οιονδήποτε λόγο δεν μπόρεσε να δώσει ΑΙΜΑ και θέλει, μπορεί να απευθυνθεί στα κατά τόπους Κέντρα Αιμοδοσίας.

Συνεισφέροντας έτσι σε αυτόν τον ιερό σκοπό.

Μετά την
Ο Πρόεδρος
και το Τ.Σ. του Δ.Σ. Περιβολίου

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΗΡΑΝ... ΤΑ ΒΟΥΝΑ

Δεν είχαμε ποτέ -ως Έλληνες- ιδιαίτερη παράδοση στο περπάτημα και στην ορειβασία.

Οι άνθρωποι των πόλεων προκειμένου να αντιμετωπίσουν τον ανθυγιεινό τρόπο ζωής, με ό,τι αυτός συνεπάγεται, δημιούργησαν δεκάδες ορειβατικούς και πεζοπορικούς συλλόγους σε κάθε γωνιά της Ελλάδας.

Είναι εντυπωσιακός ο αριθμός των νέων ανθρώπων που εγγράφονται μέλη τους και μεγάλη η διάθεση να γνωρίσουν περπατώντας την μαγειά της φύσης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Ομοσπονδίας ορειβατικού συλλόγου περισσότερα από 30.000 άτομα είναι τα εγγεγραμμένα μέλη στους 97 ορειβατικούς συλλό-

γους σε όλη την Ελλάδα και οι διοργανωτές εκδρομών εκτιμούν ότι άλλα τόσα άτομα χωρίς να είναι μέλη ακολουθούν και συμμετέχουν.

Αυτή η «ευχάριστη ερασιτεχνική ενασχόληση» (χόμπι) ενισχύει την έννοια της παρέας, προσφέρει περιπέτεια, υγεία, απόλαυση και βοηθάει στην προστασία των δασών.

Το χωριό μας διαθέτει, για καλή του τύχη, ένα τεράστιο σε διάσταση δάσος. Μέσα του αυτού κρύβει πολλές ομορφιές (ρεματιές, νερά πλούσια βλάστηση, ξωκλήσια, θηράματα κλπ. κλπ.).

Από το δάσος αυτό εμείς εκμεταλλευόμαστε μόνο τα δέ-

ντρα του προκειμένου να εξασφαλίσουμε την καύσιμη ύλη και οι κυνηγοί τα θηράματά του.

Καιρός είναι αυτό το δώρο της φύσης να το αξιοποιήσουμε περισσότερο για να μας αποδώσει και άλλους πόρους που έχει ανάγκη το χωριό μας. Εσείς δηλαδή που κατοικείτε μόνιμα σ' αυτό. Περισσότερο από εμάς.

«Συν Αθηνά και χείρα κίνει» έλεγαν οι αρχαίοι πρόγονοί μας και όπως πάντα έχουν δίκαιο.

Είναι ευκαιρία να δημιουργήσουμε διαδρομές περιπάτου έτσι ώστε να αναδεικνύονται οι ομορφιές του δάσους μας και οι περιπατητές να ευχαριστούνται. Η δημιουργία αυτών των διαδρο-

Tou Κώστα I. Αντωνούλα
μών και οι πινακίδες κατεύθυνσης απαιτούν οικονομική δαπάνη της οποίας τα μέγεθος θα καθορίσουν οι αρμόδιοι τεχνικοί. Πιστεύω όμως ότι έχετε την ικανότητα και την θέληση να αξιοποιήσετε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που υπάρχουν για τέτοια ζητήματα. Τίποτα δεν γίνεται από μόνο του.

Η πρότασή μου αυτή απευθύνεται κατά κύριο λόγο, στο Συμβούλιο του χωριού μας και αν την ψάξετε λίγο θα βρείτε θετικά σημεία της κυρίως τους επαγγελματίες του χωριού μας και για μερικούς από τους νεότερους που θα απασχοληθούν, περιοδικά, ως συνοδοί.

ΑΠΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ ΜΕ ΑΓΑΠΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

☞ Λίγο πριν το θάνατο του Αθηναίου φιλόσοφου ΣΩΚΡΑΤΗ ένας ενθερμός οπαδός και μαθητής του, του είπε:

- Αποθηνήσκεις αδίκως, διδάσκαλε!
- Θα προτιμούσες λοιπόν να αποθάνω δικαίως; απάντησε ο μελλοθάνατος φιλόσοφος.

☞ Ρώτησαν κάποτε τον σοφό ΠΙΤΤΑΚΟ τον ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟ:

- Πότε ένας άρχοντας θεωρείται ότι πέτυχε στο έργο του;

- Όταν κάνει τους άλλους να φοβούνται όχι αυτόν αλλά γι' αυτόν.

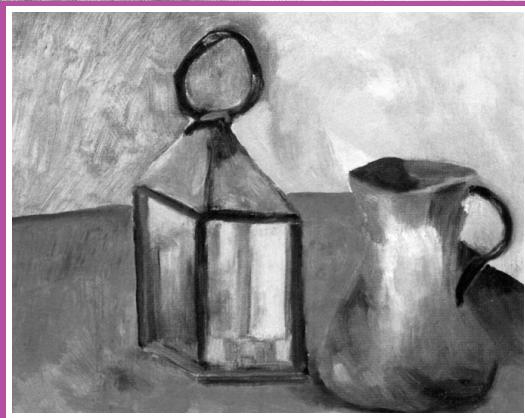
☞ Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Γρηγόριος ο Ε' είχε μεγάλη αδυναμία στους φτωχούς. Από κείνους που προσέτρεχαν ζητώντας την συνδρομή του δεν άφηνε κανέναν αβοήθητο. Μια μέρα όμως ο αρχιδιάκος του, του ανήγγειλε ότι τα χρήματα σώθηκαν.

- Λοιπόν, «ύπαγε δανείσθητι» (πήγαινε να δανεισθείς) απάντησε ο Γρηγόριος.

- Μα...

- Αλίμονον! «Συ, φαίνεται, εντρέπεσαι να δανεισθείς, όπως... δανείζεις».

☞ Όταν κάποτε είπαν στο Καποδίστρια πως πολλοί απ' όσους τον τριγύριζαν, για να πάρουν αξιώματα ήταν άνθρωποι ανίκανοι, ο κυβερνήτης απάντησε:

- Δεν πειράζει: από το χώμα, που μας βρίσκεται, θα φτιάξουμε τα τσουκάλια μας.

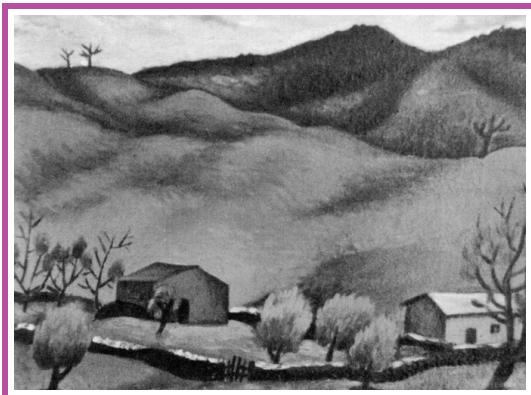
☞ Ο κυβερνήτης συνήθιζε επίσης να λέει:

«Οι επιτροπές» και «η προσωρινότης» κατέστρεψαν την Ελλάδα.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΣΤΗ ΡΟΥΜΕΛΗ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΔΕΝΤΡΟ

Στη Ρούμελη ειν' ένα δεντρό¹
πλατύφυλλο και δροσερό
πο χει στη ρίζα κρύο νερό²
και στην κορφή χρυσό σταυρό.
Κει πάνε οι ναύτες για νερό

και κάνουν όρκο στο σταυρό:
Όπ' αγαπήσει κι αρνηθεί,
το αίμα του να κινηθεί:
κι οπόχει δυο αγαπητικές
να χει σαράντα μαχαιριες³
κι οπόχει τρεις και τεσσερες
να χει σαράντα τέσσερες,
κι οπόχει μια και μοναχή
στον κόσμο να τήνε χαρεί:
κι όπου δεν έχει ούτε μια,
μπάλα να τούρθει στην καρδιά.

ΚΑΤΩ ΣΤΟ ΡΕΜΑ ΣΤΙΣ ΜΗΛΙΕΣ

Κάτω στο ρέμα στις μηλιές
πλένουν δυο - τρεις μελαχροινές
και παρακάτω στο βαθύ
πλένει η Ρηνούλα μοναχή.
Δεξιά μεριά η πλύστρα της
κι αριστερά η χωρίστρα της.
Στα κεντημένα γόνατα,
τσοπάνος με τα πρόβατα
τα σουύρας, τα σαλάγας
και στο μαντρί τα πάαινε.
Κι αυτά στο πρόγκο βάλανε
και το μαντρί χαλάσανε.
Σύρε Ρηνάκι μου να δεις
και νάρθεις πάλι να μας πεις,
γιατί προγκάν τα πρόβατα
τώρα τα ξημερώματα;
- Μπήκαν οι κλέφτες στο μαντρί⁴
μας πήρανε το λάιο αρνί⁵
πούχε ασημένιο χαϊμαλί⁶
πούχε σταυρό στα κέρατα.

ΑΥΤΟΥ ΨΗΛΑ

Αυτού ψηλά ματάκια μου,
αυτού ψηλά στην φτέρη
εμένα να με καρτερείς,
που θα σε κάνω ταίρι
παίζοντας θα πάμε ο δυο μας
μη μας δουν απ' το χωριό μας.
Αν μας δούνε τα λουλούδια
γεια σου αγάπη μου καινούργια.
Αν μας δούνε τα πουλιά
γεια σου αγάπη μου παλιά.
Κι να μας δουν τα χελιδόνια
εγώ θα σ' αγαπώ αιώνια.

ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

- Κύλησε ο τέντζερης και βρήκε το καπάκι.
- Δεν ξέρει να μοιράσει σε δυο γαϊδούρια άχυρο
- Έβαλε το λύκο να φυλάξει τα πρόβατα.
- Βάστα με να σε βαστώ ν' ανεβούμε στο βουνό.
- Όποιος ανακατεύεται με τα πίτουρα τον

τρώνε οι κότες.

- Όταν λείπει ο γάτος χορεύουν τα ποντίκια.
- Είπε ο γάιδαρος τον πετεινό κεφάλα.
- Φωνάζει ο κλέφτης να φύγει ο νοικοκύρης.
- Άλλού τα κακαρίσματα κι αλλού γεννάν οι κότες.
- Τρία βόδια, δυο ζευγάρια.
- Γλυκάθηκε η γριά στα σύκα θα φάει και τα συκόφυλλα.
- Απ' όξω απ' το χορό πολλά τραγούδια λένε.

ΕΤΣΙ ΑΝΤΕΞΑΝ ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ

... «ΚΡΥΒΕ ΛΟΓΙΑ»

Για να γίνει κάποιος μέλος της Φιλικής Εταιρείας, οι επιλογές και οι προϋποθέσεις ήταν πολύ αυστηρές, όπως επίσης και οι συνωμοτικοί κανόνες που τηρούνταν. Όταν τελικά μετά από αυστηρές δοκιμασίες γινόταν αποδεκτό ένα νέο μέλος, η διαταγή που του έδιναν τονίζοντας για τελευταία φορά ότι έπρεπε να εξασφαλιστεί η απόλυτη εχεμύθειά του, ήταν ρητή: «Κρύβε λόγια».

... «ΝΑ ΜΕΝΕΙ ΤΟ ΒΥΣΣΙΝΟ»

Κάποιος ψηφοφόρος ζήτησε από έναν πολιτικό παράγοντα ένα ρουσφέτι. Όταν το αίτημά του δεν φαινόταν ότι θα γίνει αποδεκτό φώναξε στο γκαρσόνι στον οποίο προηγουμένως είχε παραγγείλει ένα γλυκό βύσσινο για να κεράσει τον πολιτικό μήπως... τελικά πετύχει το σκοπό του.

- «Να μένει το βύσσινο», είπε εκείνος, γιατί αυτό έλειπε να τον κεράσει και από πάνω.

ΝΤΟΠΙΟΛΑΛΙΕΣ... ΦΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΦΡΑΣΕΙΣ...

- ☞ Το νερό είναι παταούδ: Το νερό είναι πολύ κρύο
- ☞ Η πίτα σκρούμπιασε: Η πίτα κάηκε.
- ☞ Την τήλωσε (την κοιλιά του): Έφαγε πολύ.
- ☞ Με τσαγούρνισε: Με γραντζούνισε.
- ☞ Μην μπλατσανάς: Μη χτυπάς το νερό.
- ☞ Στουρνίστκι κι ήρθε: Στολίστηκε κι ήρθε.
- ☞ Η κρέμα σγρουμπούλιασε: Η κρέμα έκανε σβώλους.
- ☞ Ξενούσιασες: Ξεμυαλίστηκες.
- ☞ Ανέμκαμι πίσω: Μείναμε πίσω.
- ☞ Αναφταώθηκε: Τρόμαξε.

Η ΕΙΡΗΝΗ ΕΝΑ ΑΝΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΟ ΑΓΑΘΟ

**Του κ. Δημ. Γ. Κουστρούμπα
τ. Γεν. Επιθεωρητή Μ. Εκπαίδευση**

Από πολλά πράγματα έχει ανάγκη ο άνθρωπος, για να αισθάνεται ευτυχισμένος. Ένα όμως είναι το βασικότερο απ' όλα και το απολύτως αναγκαίο. Αυτό είναι το αγαθό της ειρήνης.

Για να αντιληφθείτε τη σημασία της ειρήνης και να καταλάβετε τον σημαντικότατο ρόλο που παίζει στη ζωή μας, σκεφθείτε το αντίθετό της, σκεφθείτε τον πόλεμο. Τι χαρά και τι ευτυχία μπορεί να αισθάνεται κανείς, όταν συνταράσσεται ο κόσμος γύρω του από τις φοβερές πολεμικές συγκρούσεις; Όταν χύνεται αθώο αίμα και ο χάρος θερίζει αδιάκριτα ανθρώπινες ζωές, όταν κραυγάζουν οι ανατηρίες, το πένθος, η ορφάνια, οι καταστροφές περιουσιών, όταν επικρατεί η δυστυχία και μαστίζει την κοινωνία η πείνα και η λοιμική και θριαμβεύει ο εξευτελισμός κάθε ανθρώπινης αξίας; Όταν ακούγονται οι πολεμικοί κρωγμοί, τότε συνταράσσεται η ανθρώπινη καρδιά σαν φθινοπωρινό φύλλο, μπροστά στο σφύριγμα του παγωμένου βοριά.

Πικρότατες είναι οι αναμνήσεις ειδικά σε μας τους παλαιότερους από τον πόλεμο του Σαράντα, από τη Γερμανοϊταλική κατοχή, από τον τρομερό εμφύλιο λεγόμενο πόλεμο, από τις Τουρκικές θηριωδίες στη Σμύρνη, στην Κωσταντινούπολη, στην Κύπρο.

Αλλά μήπως και στις ημέρες μας δεν ανησυχούμε από όσα πληροφορούμεθα για τον πολεμικό όλεθρο, που διέλυσε τη γειτονική Γιουγκοσλαβία και άλλα βαλκανικά κράτη;

Δεν φρικιούμε για όσα διεξάγονται στη Μέση Ανατολή, στο Ιράκ και αλλού και δεν τρέμουμε μπροστά σε φοβερές τρομοκρατικές ενέργειες, όπως αυτές στην Πόλη, στην Ν. Υόρκη, και σε πιθανές άλλες μεγαλύτερες ή μικρότερες που μπορεί να ξεπάσουν σε κάθε απίθανο σημείο; Ασφαλώς σε τέτοιες φοβερές στιγμές όλοι εγκάρδια επιζητούμε την πολυπόθητη ειρήνη, για να ζήσουμε ήσυχα τη ζωή μας και να εκπληρώσουμε με γαλήνη τον επίγειο προορισμό μας. Για το λόγο αυτό και η εκκλησία μας επισημαίνει τη μεγάλη σημασία της ειρήνης και προτρέπει τους πιστούς κατά την ώρα της θείας λειτουργίας να ζητούν επιμόνως από το Θεόν.

«Υπέρ της ειρήνης του σύμπαντος κόσμου» αναφωνεί πολλές φορές ο λειτουργός του Θεού.

Είναι όμως γνωστό σ' όλους ότι η ειρήνη δεν διαταράσσεται μόνον από τους πολέμους μεταξύ των κρατών, αλλά και από τις απληστίες και τα παράνομα συμφέροντα, από τους εγωισμούς και τα πάθη και από άλλες αιτίες, που παρουσιάζονται στην κοινωνία, στις πόλεις και τα χωριά μας, ακόμη και μέσα στις οικογένειές μας.

Άπειρες είναι οι σχετικές δικαστικές υποθέσεις που αναφέρονται καθημερινά στα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Πασίγνωστες είναι οι συγκρούσεις μεταξύ συγχωριανών, ακόμη και μεταξύ συγγενών και μάλιστα μεταξύ αδελφών για ασήμαντες αφορμές. Φρικιαστική η φράση «μισούνται σαν αδέρφια» αντί της ευλογημένης «αγαπιόνται σαν αδέλφια». Ευκολότατα διαταράσσεται, λοιπόν, η ειρήνη και στα κράτη και στις οικογένειες και ακόμη και μέσα στον εαυτό μας. Όμως χωρίς αυτή την ειρήνη δεν μπορούμε να ζήσουμε ήρεμα, δεν γαληνεύει η ψυχή μας, δεν προχωρούν οι δουλειές μας, δεν στεριώνει η χαρά μέσα μας.

Αλήθεια! Πόσο μεγάλη είναι η προσφορά εκείνων που ευαγγελίζονται την ειρήνη στους ανθρώπους και στα έθνη! «Μακάριοι, λέει το Ευαγγέλιο, είναι οι ειρηνοποιοί, και για το έργο τους θα ονομασθούν γιοι του Θεού».

Μάταια όμως την εξαγγέλλουν διεθνείς Οργανισμοί, και φιλοσοφίες και κοσμοθεωρίες. Η ειρήνη δεν εξασφαλίζεται παρά μόνον με τη μεσολάβηση και τη χάρη του ειρηνοποιού Ιησού Χριστού.

Γιατί μόνον αυτός καταπαύει τα πάθη, την πλεονεξία και την ακόρεστη φιλαργυρία, τους εγωισμούς και τις μικρότητες και εδραιώνει την ουράνια αρετή της Αγάπης.

Αυτό επιβεβαίωναν και οι άγγελοι που ανεβοκατέβαιναν πάνω στο Σπήλαιο της Βηθλεέμ κατά την ώρα της Γεννήσεως του Θεανθρώπου, ψάλλοντας το «Δόξα εν Υψίστοις Θεώ και επί γης Ειρήνης...»

«Αγγείες»

Από τις αναμνήσεις ενός παλιού σταθμάρχη

Ο ΠΑΠΑ-ΛΗΓΟΡΕ ΚΑΙ Η ΒΡΕΦΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Γράφει ο Δημήτρης Μαρίνης
τ. Αρχιεπιθεωρητής Εκπ/σεως

Ο Παπήρ-Γρηγόριος, ή, χατά την ιδιωματική προφορά των ντόπιων, παπα-Ληγόρες, πάρκαρε το γιωταχί του πίσω από το σταθμό κι' έβαλε στο ρεζερβούάρ του «καύσιμο», ικανό να καταναλωθεί ώσπου να επιστρέψει από τα λειτουργικά του καρχήνοντα.

Δεν ήταν όχημα πολυτελείας το γιωταχί του παπα-Ληγόρος και δεν διέθετε την ιπποδύναμη καμίας μεροσεντές ή Τζάγκουαρ, δεν είχε δύναμη, ούτε καν ενός ίππου, παρά μόνο... ενός όνου!

Όπως θα καταλάβατε, ο παπα-Ληγόρος ήλθε με τη φιλότιμη γαϊδουρίτσα του στο σταθμό, ξεπέζεψε, έδεσε το χειρόφρενο ... συγνώμη, το καπίστρι της, σ' έναν από τους κρίκους που υπήρχαν γι' αυτό το σκοπό, κι' έβαλε στο... ρεζερβούάρ.... Συγνώμη, στο τάγιοτρό της ένα χερόβολο σανό, προς ανάλωσιν.

Αγαπούσε πολύ τη γαϊδουρίτσα του ο παπα-Ληγόρος, γιατί την έφερε ο ίδιος από την Κύπρο, όταν έφυγε νύχτα μ' ένα παλιοκάραβο, κυνηγημένος από τους Άγγλους κατακτητές, στους οποίους τον κατέδωσαν οι Τούρκοι, κατηγορώντας τον για υπόθαλψη αγωνιστών της ΕΟΚΑ, στη Μονή που λειτουργούσε.

Προχώρησε στα οικήματα του προσωπικού και χτύπησε μια πόρτα:

- Ε! κυρά-Δημήτραινα, ήλθε ο παπάς, άνοιξε!

Η πόρτα, παρευθείς άνοιξε κι η κυρά-Δημήτραινα, με τη μειλίχα φωνή της, τον υποδέχθηκε:

- Πέρασε παππούλη, εγώ κι ο μπέμπης σε περιμένουμε.

Η ίδια του είχε διαμηνύσει να έλθει να της «δώσει ευχή», γιατί σήμερα «σαράντισ», πέρασαν δηλαδή σαράντα μέρες, αφ' όπου τεκνοποίησε.

- Αψε το... τσηρίον τοιέ το μοσχολίβανον, ως να ενδυθώ το επιτραχήλιο... είπε, εις γλώσσα... Κυπραιορχαΐζουσαν ο παπα-Ληγόρος, κι ως έγιναν όλα αμέσως, στάθηκε μπροσ στο αναμμένο κερί και το θυμάμα, με το Σταυρό και το κλειστό ευχολόγιον ανά χείρας κι άρχισε ν' απαγγέλλει «από στήθους» την πρέπουσα ακολουθία, αφού την κατείχε «νεράκι» απ' έξω. Τα λόγια του, βέβαια, έβγαιναν ακατάληπτα, λόγω του πυκνού γενειομύστακά του, που σκέπαζε τα χείλη του, εμποδίζοντας την καθαρή προφορά, όμως, όλα γίνονταν με ευλάβεια και κατάνυξη.

Έτσι, με ρυθμό γοργό, τέλειωσε η μικρή ακολουθία ευχής προς τη Λεχώ κι ο παπα-Ληγόρος, πριν αποχωρήσει, κάθισε «στιγμαία», ως είπε, να... «τιμήσει» το γλυκό μελιτζανάκι που του πρόσφερε η κυρά - Δημήτραινα.

Όμως, μόλις που το σιρόπι «πασάλεψε» τα γένια του και πριν βάλει στο σόμα το μελιτζανάκι, άνοιξε με βια η πόρτα και μπήκε ο κυρ-Δημήτρης ο σταθμάρχης, υποβαστάζοντας μια γυναίκα έγκυο που «κοιλοπονούσε» και πρόσταξε:

- Γυναίκα, γρήγορα ζεστό νερό, πάνες, καθαρά σεντόνια κι όλα τα χρειαζόμενα..., θάχουμε γεννητούρια!

- Και συ παπα-Γρηγόρη μου, να πας....

- Ηξεύρω - ηξεύρω... τινάχτηκε πάνω ο παπα-Ληγόρος, παρατώντας το μελιτζανάκι, κι έγινε «άνεμος» με το «γιωταχί» του, να φέρει τη μαμή.

Ήταν η κυρά - Βασιλική, η νύφη του κυρ-Γιάνναρος του Τσέλιγκα, που την έφερε να ταξιδέψει για τη Λαμία, να μπει στη μαιευτική κλινική, όμως, η ταχεία, που ρχόταν από εξωτερικό, είχε δυο ώρες καθυστέρηση κι ο τοκετός δεν περίμενε, ενώ ο γερο-Γιάνναρος είχε φύγει για τα κοπάδια του...

Έτσι, καθήκοντα μαιευτήρα ανέλαβε ο σταθμάρχης!...

- Μη φοβάσαι κυρα-Βάσω μου, έδινε κουράγιο στην επίτοκο, πάρε βαθιές ανάσες και τανύσου σιγά - σιγά.

Σε λίγο επέστρεψε ο παπα-Ληγόρος με τη γρια-Τσεβή την Κολιοβίτσανα την πρακτική μαμή, που, βλέποντας τη γέννα να φτάνει, τούκοψε τον ομφάλιο λώρο, τόπλινε, το καθάρισε κι απέ, το στριφογύρισε με δεξιοτεχνία, ώσπου «έμπηξε» τα κλάματα, σημάδι ζωής του μωρού.

Στο κλάμα του νεογέννητου, που ήταν ένα όμορφο κοριτσάκι, απάντησε και... σιγοντάρησε κι ο μπέμπης της κυρα-Δημήτραινας, που έυπνησε, μετά τη γαλήνη της «Ευχής» που προηγήθηκε. Ο κυρ-Δημήτρης, φεύγοντας βιαστικά για το καθήκον του, «αγγάρεψε» πάλι τον παπα-Ληγόρο:

- Παπα μου σε παρακαλώ να πας...

- Ηξεύρω - ηξεύρω, μπήκε στο νόνημα ο παπα-Ληγόρος. Κι έγινε Λούγης», να ειδοποιήσει το σύζυγο της κυρα-Βάσως για τα γεννητούρια, αφήνοντας ξανά το μελιτζανάκι που είχε επιχειρήσει να γευτεί, αλλά που κατάφερε, μόνο, να ξαναστροπάσει τα γένια του.

Από την πρώτη ώρα είχε έλθει κι η κυρα-Μαριώ η γυναίκα του κλειδούχου, πούταν κι αυτή στις μέρες της να γεννήσει, όμως, και «με την κοιλιά στο σόμα», βοηθούσε όσο μπορούσε...

Στη συνέχεια τα γεγονότα «ήλθαν απανωτά», όπως λέμε!

Η Κυρά-Μαριώ, θες απ' την κόπωση, θες απ' τη θέα του τοκετού, κοιλοπόνεσε ξαφνικά και «της σπάσαν τα νερά!»

Ευτυχώς, τα έμπειρα χέρια της γρια-Τσεβής... ήσαν εκεί, έκαναν «το θαύμα τους» και σε λίγο ακούστηκε το κλάμα του μικρού κλειδουχόπουλου που «βγήκε στον κόσμο».

Να κι ο παπα-Ληγόρος, που επέστρεψε, φέρνοντας τον άντρα της κυρα-Βάσως, έμαθε το νέο και, παρ' ότι κουρασμένος, διάβασε τη σχετική ευχή. Και για να «πάρει μιαν ανάσα», έκατσε ν' απολαύσει ό,τι δεν κατάφερε στις προ-

(Συνέχεια στη σελ. 8)

Η ΕΠΟΧΗ ΜΑΣ ΘΥΜΙΖΕΙ...

... καλάντα ...

Όσο πλησιάζουν οι μέρες των ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ αναδύεται απ' τα βάθη μας ένας συναισθηματισμός, που τον υπόλοιπο καιρό μοιάζει να είναι αφυδατωμένος απ' τη φιλαυτία της καθημερινής ζήσης, η οποία μας επιβάλλει ασφυκτικά τα αιτήματα της επιβίωσης.

Όσο πλησιάζουν οι μέρες των Χριστουγέννων, αναρριχώνται απ' τα βάθη μας έντονες οι παιδικές μας αναμνήσεις. Ανασάινουμε βαθιά το λιβάνι της περιγραφής πολλών Χριστουγεννιάτικων διηγημάτων και ιδιαίτερα του μεγάλου Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη. Αυτό το λιβάνι που ευδιάλζει και λυτρώνει τους ανθρώπους. Έρχεται στο μυαλό μας το διήγημα «ΣΤΟ ΧΡΙΣΤΟ ΣΤΟ ΚΑΣΤΡΟ» του τρανού Παπαδιαμάντη όπου άνθρωποι θαλασσοδαρμένοι και χιονοχτυπημένοι, απηλλαγμένοι από το φόβο και έμπλεοι απ' την αγαλλίαση της Χριστουγεννιάτικης νύχτας, έλαβαν ένα δαυλό στο χέρι, να φέξει το μονοπάτι τους κι έτρεξαν να βοηθήσουν τους κινδυνεύοντες συνανθρώπους τους. Κι ύστερα

ν' ανέβουν πάλι «στο Χριστό στο Κάστρο» για να ψάλλουν όλοι μαζί: «Δεύτε ίδωμεν πιστοί, που εγεννήθη ο Χριστός».

Η εποχή μας θυμίζει μέρες γεμάτες από ανείπωτη χαρά συγκίνηση, γαλήνη κι ομορφιά, που προαναγγέλλουν τα κάλαντα...

Σε κάθε τόπο κι άλλοι οι στίχοι αυτών των ασμάτων αλλά στη βάση τους, όλα ευχετήρια και εγκωμιαστικά.

ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΩΝ

**Καλήν ημέραν ἀρχοντες
αν είναι ο ορισμός σας
Χριστού τη θεία γέννηση
να πω στ' αρχοντικό σας.**

**Χριστός γεννάται σήμερον
εν Βηθλεέμ τη πόλη
οι ουρανοί αγάλλονται
χαίρει η φύσις όλη.**

**Εν τω σπηλαίων τίκτεται
εν φάντη των αλόγων
ο βασιλεὺς των ουρανών
και ποιητής των όλων.**

**Πλήθος αγγέλων ψάλλουσι
το δο- το δόξα εν υψίστοις
και τούτο δέιο εστί¹
η των η των ποιμένων πίστις.**

**Εκ της Περσίας έρχονται
τρεις μα - τρεις μάγοι με τα δώρα
άστρο λαμπρό τους οδηγεί
χωρίς χωρίς να λείψει ωρα**

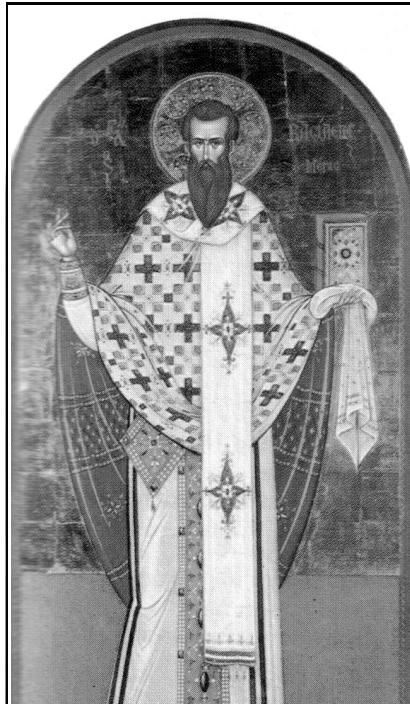
**Εφτασαν εις Ιερουσαλήμ
με πο - με πόδους ερωτώσι
πού εγεννήθη ο Χριστός
να πα - να παν' να τον ευρώσι.**

**Δια Χριστόν ως ήκουσεν
ο βα - οβασιλεύς Ηρώδης
χμέσως εταράχθηκε
κι εγι - κι έγινε θηριώδης**

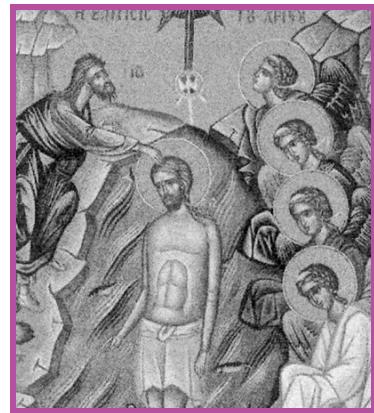
**Οτι πολλά φοβήθηκε
δια την, δια την βασιλείαν
μην του την πάρει ο Χριστός
και χα - και χάσει την αξίαν.**

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

**Αγιος Βασιλης ἔρχεται από την Καισαρεία
συ σ' αρχόντισσα κυρία.
Βαστάσει κόλλα και χαρτί, χαρτί και καλαμάρι
δες και με το παλικάρι.
- Βασιλη μ' πούδεν έρχεσαι και πούδε κατεβαίνεις;
- Από τη μάνα μ' έρχομαι και στο σχολείο πατίνω
Πάνω να μάθω γράμματα να πω την ἀλφά βήτα
- Κι αν είσαι και γραμματικός πε' μας την ἀλφαίτα
Στην πατερίτσα ακούμπησε να πει την ἀλφαίτα
Η πατερίτσα που ήταν ξερή, χλωρά βλαστάρια βγάζει
κι από τα χλωροβλάσταρα περδίκια ξεφωλιάζει,
όχι περδίκια μοναχά αλλά και περιστέρια.**

ΤΩΝ ΘΕΟΦΑΝΕΙΩΝ

**Σήμερα είν' τα φώτα και φωτισμός
και χαρά μεγάλη στον Κύριο μας.**

Σήμερα η κυρά μας η Παναγία

στάργανα κρατάει και κερί,

και τον Αγίαννη παρακαλεί

- Δύνασαι Αγίαννη και πρόδρομες

για να μου βαφτίσεις Θεού παιδί,

- Δύναμαι και σώνω και προσκυνώ

μα κοντοκαρτέρεις ως το πουργό

θέλω να ανέβω ψηλά στον ουρανό

για να ρίξω δρόσο και λίθανο.

N' αγιαστούν οι έρυσες και τα νερά

ν' αγιαστεί κι αφέντης με την κυρά.

Παλιότερα στα σπίτια των χωριών τα κάλαντα ήταν πραγματική ιεροτελεστία. Όσοι βρίσκονταν στα σπίτι την ώρα που έφταναν τα παιδιά να ψάλλουν τα κάλαντα σηκώνονταν όλοι όρθιοι, όχι μόνο για ν' ακούσουν αλλά για να ψάλλουν και κείνοι μαζί τους. Η τιμητική αμοιβή των παιδιών δεν ήταν μόνο σε χρήμα, αλλά συνοδεύονταν από κάποιο γλύκισμα, καρύδια, αβγά ή κάστανα.

Όταν μερικές συντροφίες παιδιών, που έλεγαν τα κάλαντα συναντούσαν απροθυμία «μας τάπαν άλλοι» ή διαπίστωναν τσιγκουνιά στο φιλοδώρημα, συνέχιζαν:

**Βάλτο αφέντη μ' άδλε το, το χέρι σου στην τσέπη
κι αν εύξεις γρύσσια δώστα μας, φλουριά μηριαν τα λυπάσαι
κι αν εύξεις και μισό φλουριά κέρνα τα παλικάρια.**

**Κέρνα τα αφέντη μ' κέρνατα να πιούνε στην υγεία σου
και στην υγεία σου αφέντη μου και στην καλή χρονιά σου.**

**Να ζήσεις χρόνους εκατό, διακόσιους, παραπάνω
ν' απρίστεις σαν τον Ολυμπο στην τ' άσπρο περιστέροι
σαν τ' αρδονάκι που λάζει, το Μάχη, το Καλοκαϊρι.**

Αν ο νοικοκύρης δεν φιλοδωρούσε τα παιδιά τότε το τραγούδι γινόταν υβριστικό:

**«Στο σπίτι αυτού πήραμε και δεν μας επληρώσαν
άιντεστε να πηγαίνουμε γιατί είχει χρίσους μεσα.**

**- Εσένα αφέντη πρέπει σου τορδάς και δεκανίκι,
να σε τραβούνε τα σκυλιά και πέντε - δέκα λύκοι.**

**- Και συ κυρά, η ομορφιά γλήσαρα να σ' αφήσει
κι ο άντρας σου να τε ιδεί και να μην σε γνωρίσει.**

Και αν τελικά έμεναν ευχαριστημένοι απ' το φιλοδώρημα συνέχιζαν:

**«Έδω που τραγουδήσαμε πέτρα να μην ραγίσει
κι ο νοικοκύρης του σπιτιού χιλια χρόνια να ζήσει.**

Άσματα με θρησκευτικό περιεχόμενο τα κάλαντα, φαινετά να έχουν τις ρίζες τους στις Ρωμαϊκές γιορτές, τις λεγόμενες «καλένδες». Αυτές γιορτάζονταν τις πρώτες μέρες κάθε μήνα προς τιμή διαφόρων Θεών. Ισως από τότε φτάνει μέχρι σήμερα η παροιμιώδης φράση «εις τας Ελληνικάς καλένδας» που συναίνει στις ανεκπλήρωτες υποσχέσεις.

Κι αυτό γιατί δεν υπήρχαν Ελληνικές Καλένδες αλλά Ρωμαϊκές.

Αλλά και στην εποχή του Ομήρου αναφέρονται τέτοιες εκδηλώσεις. Όταν ο ποιητής βρίσκονταν στη Σάμο, γύριζε με ομάδα νέων από σπίτι σε σπίτι τραγουδώντας την «Ειρεσιώνη» και ελάμβαναν δώρα.

Ως εκδήλωση των Ορθοδόξων τα κάλαντα είναι γνωστά απ' τους Βυζαντινούς χρόνους όπως το επιβεβαίωνε ο ιερός Ιωάννης ο Χρυσόστομος. Επιβεβαίωνεται επίσης από τον ποιητή και λόγιο του Βυζαντίου, Ιωάννη Τζέζη κατά το ΙΒ' (δωδέκατο) αιώνα, ο οποίος ομιλεί με τρόπο σκωπικό για τους «μηναγύρτας» όπως αποκαλούντες τους ψάλλοντες τα κάλαντα.

E. OI.

ΥΓΕΙΑΣ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Γράφουν και επιμελούνται οι: Αθανασία Οικονόμου και Γιώργος Παπαγεωργίου

ΤΟ ΑΣΘΜΑ

Μορφές άσθματος

Το άσθμα είναι μια χρόνια πάθηση που έχει σαν κύριο χαρακτηριστικό της τη δύσπνοια η οποία οφείλεται σε παροδική στένωση των βρόγχων.

Το άσθμα διακρίνεται αδρά σε 2 μεγάλες κατηγορίες ήτοι στο:

1. Εξωγενές ή αλλεργικό άσθμα.
2. Ενδογενές ή μη αλλεργικό άσθμα.

Το εξωγενές άσθμα οφείλεται κυρίως στην επίδραση διαφόρων παραγόντων που προέρχονται από έξω, δηλ. από το περιβάλλον και λέγονται αλλεργιογόνα. Η μορφή αυτή του άσθματος προσβάλει συνήθως την παιδική ηλικία και οφείλεται κυρίως σε αλλεργική αντίδραση του οργανισμού προς τους εξωγενείς παράγοντες.

Το ενδογενές άσθμα, σε αντίθεση με ότι συμβαίνει στο εξωγενές, δεν ανευρίσκεται κανένας παράγοντας που να θεωρείται υπεύθυνος για την πρόκληση του, γ' αυτό και η μορφή αυτού του άσθματος είναι γνωστή και σαν άσθμα αγνώστου αιτιολογίας.

Το εξωγενές άσθμα έχει σημαντικά καλύτερη εξέλιξη από το ενδογενές, αφού το μεγαλύτερο ποσοστό των παιδιών είτε απαλλάσσονται από την νόσο τους είτε βελτιώνονται σημαντικά σε βαθμό που να μην χρειάζονται περισσότερα από μερικά προληπτικά ή θεραπευτικά μέτρα για να ελέγχουν την πάθηση τους. Η θεραπευτική αντιμετώπιση του εξωγενούς άσθματος είναι συχνά ευκολότερη και πιο αποτελεσματική απ' αυτή του ενδογενούς άσθματος. Πολλές φορές η εντόπιση και η αποφυγή του υπεύθυνου αλλεργιογόνου, είναι δυνατή.

Άλλες μορφές άσθματος

Εκτός από τον παραπάνω διαχωρισμό του άσθματος στις δύο μεγάλες κατηγορίες υπάρχουν και ορισμένες μορφές με χαρακτηριστικές ιδιότητες. Αυτές είναι:

1. Το άσθμα μετά από άσκηση. Στη μορφή αυτή του άσθματος οι κρίσεις δύσπνοιας επέρχονται μετά άλλου βαθμού άσκησης.

2. Το επαγγελματικό άσθμα. Η μορφή αυτή του άσθματος εμφανίζεται σε άτομα που έρχονται σε επαφή με διάφορες εισπνεόμενες ουσίες που σχετίζονται με το επαγγελματικό περιβάλλον (π.χ. αλεύρι σε αρτοποιούς, σκόνη ξύλου σε μαραγκούς, βαφές χρωμάτων σε βαφείς κλπ)

3. Το νυχτερινό άσθμα. Χαρακτηριστικό της μορφής αυτής του άσθματος είναι ότι οι κρίσεις δύσπνοιας επέρχονται κατά την διάρκεια της νύχτας ή τις πρώτες πρωινές ώρες. Το νυχτερινό άσθμα παρουσιάζεται ιδιαίτερα σε ασθματικούς που δεν θεραπεύουν επαρκώς το άσθμα τους κατά την διάρκεια της ημέρας.

Αιτιολογία

Η εξήγηση της αιτιολογίας του άσθματος δεν είναι απλή και τουλάχιστον δεν φαίνεται να οφείλεται σε ένα μόνο παράγοντα. Παράγοντες που μέχρι τώρα είναι γνωστοί και σχετίζονται με την εμφάνιση του άσθματος είναι:

1. Αλλεργία. Όπως ήδη αναφέρθηκε η αλλεργία είναι ιδιαίτερα συχνή στα νεαρά άτομα. Στις πιο γνωστές ουσίες που προκαλούν αλλεργία, ανήκουν γύρεις διαφόρων δένδρων ή φυτών, μύκητες, οικιακή σκόνη (ή καλύτερα παράσιτα που ζουν στη σκόνη), τρίχες ή λέπια ζώων, πούπουλα, φάρμακα και τροφές όπως π.χ. τα γαλακτοκομικά προϊόντα, αυγά στάρι, καρύδια, σοκολάτα, ψάρι, οστρακοειδή κ.ά.

2. Λοιμώξεις κυρίως του αναπνευστικού συστήματος όπως π.χ. κρυολογήματα, γρίπη, ιγμορίτιδα κ.ά.

3. Ψυχολογικοί παράγοντες όπως έντονη χαρά ή λύπη.

4. Περιβαντολογικοί παράγοντες όπως η αναπνοή καπνών και μολυσμένου ατμοσφαιρικού αέρα.

5. Επαγγελματικοί παράγοντες όπως η εισπνοή κόνεων ή αερίων μπορούν να προκαλέσουν την εμφάνιση της ειδικής μορφής άσθματος που λέγεται επαγγελματικό. Το αλεύρι, τα ρινίσματα ξύλου, οι αναθυμιάσεις χρωμάτων ή λιωμένων μετάλλων, αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα ουσιών που συναντώνται στον εργασιακό χώρο και που πολλές φορές ευθύνονται για την πρόκληση επαγγελματικού άσθματος

Εξέλιξη του άσθματος

Το άσθμα γενικά θεωρείται ότι έχει καλή εξέλιξη. Αυτό ισχύει περισσότερο για το παιδικό άσθμα και οφείλεται στο γεγονός ότι η αλλεργική αντίδραση των βρόγχων συνήθως δεν προκαλεί μόνιμες βλάβες στους ιστούς. Υπολογίζεται ότι πάνω από το 70% των παιδιών που πάσχουν από ήπιο άσθμα ή έχουν σπιραδικές κρίσεις ή το άσθμα τους εμφανίσθηκε σχετικά αργά απαλλάσσονται από κάθε σύμπτωμα μέχρι την ηλικία των 14 ετών. Αντίθετα στα παιδιά με βαρύ άσθμα το ποσοστό που παραμένει ελεύθερο συμπτωμάτων στην ηλικία αυτή ανέρχεται στο 20%. Αν και όπως είπαμε, στην πλειονότητα των παιδιών τα συμπτώματα τους εξαφανίζονται με την ενηλικίωση τους, εν τούτοις παραμένει συνήθως μία «ασθματική κρίση» και είναι δυνατόν αργότερα στη ζωή του το άτομο να ξαναεμφανίσει είτε μεμονωμένες κρίσεις είτε να ξαναγίνει ασθματικό. Σε πολλές περιπτώσεις το ξανακύλισμα της νόσου εξαρτάται από περιβαντολογική ή επαγγελματική έκθεση του ατόμου σε αλλεργιογόνα ή σε άλλες ερεθιστικές ουσίες.

Πόσο τακτικά πρέπει να επισκέπτεστε τον γιατρό σας;

Το πόσο συχνά πρέπει να παρακολουθείσθε θα καθορισθεί από το γιατρό σας ο οποίος, εκτιμώντας την βαρύτητα και την σοβαρότητα της καταστάσεως σας, θα σας ορίσει και την συχνότητα των επισκέψεων σας. Πάντως πρέπει να γνωρίζετε ότι είναι καλύτερα έγκαιρα, έστω και άσκοπα, να ενοχλήσετε τον γιατρό σας παρά να περιμένετε να εξελιχθούν τα συμπτώματα σας και μετά να τον επισκεφθείτε. Σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να καθυστερήσετε την επίσκεψη σας στο γιατρό όταν:

- Τα φάρμακα που παίρνετε και ιδιαίτερα οι εισπνοές δεν προκαλούν την ίδια αναγκάριση που σας προσέφεραν προηγουμένως ή όταν αναγκάζεστε να αυξάνετε τον αριθμό των εισπνοών για να αισθάνεστε την ίδια αναγκάριση. ΠΡΟΣΟΧΗ στην περίπτωση αυτή μην αυξάνετε τον αριθμό των εισπνοών πέρα του επιτρεπόμενου, διότι και καλύτερο αποτέλεσμα δεν θα έχετε αλλά και υπάρχει κίνδυνος εμφάνισης σοβαρών παρενεργειών.
- Ξεπινάτε το βράδυ με δύσπνοια.
- Η δύσπνοια σας κατά την διάρκεια της ημέρας δεν σας επιτρέπει δραστηριότητες που πριν τις κάνατε.
- Υπάρχει προοδευτική μείωση των τιμών που παίρνουμε με το ρούμετρο.

Μπορεί ο ασθματικός να ζει φυσιολογικά;

Αν η θνησιμότητα του άσθματος είναι μικρή δεν συμβαίνει το ίδιο και με την νοσηρότητα, δηλαδή την αναπηρία που προκαλεί η νόσος. Πράγματι, σε ανεπαρκώς θεραπευόμενους ασθμενής, η ποιότητα ζωής των επιτρέπεται έντονα. Ο ασθματικός ασθθενής, τουλάχιστον στη φάση των παροξύνσεων της νόσου του, στερείται βασικών επαγγελματικών, κοινωνικών και οικογενειακών απολαβών. Θεωρείται απαράδεκτο με τα σημερινά μέσα αντιμετώπισης της νόσου να υπάρχουν ασθματικοί που να ανέχονται τον υποβαθμισμένο ποιοτικά αυτό τρόπο διαβίωσης. Είναι άπειρα τα παραδείγματα όπου η σωστή αντιμετώπιση του άσθματος όχι μόνο δεν στέρησε καμία χαρά της ζωής στους ασθθενείς αλλά αντίθετα τους βοήθησε απαλλαγμένους πλέον από τα συμπτώματα της νόσου των, να διακριθούν και να διαπρέψουν σε κάθε τομέα δραστηριότητος. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν οι υψηλές επιδόσεις πολλών ασθματικών αθλητών με αποκορύφωμα την στέψη τριών «χρυσών» Αυστραλών Ολυμπιονικών στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 1980, οι οποίοι απέδειξαν ότι δεν υπάρχουν φραγμοί και περιορισμοί στις φιλοδοξίες και επιδιώξεις του ασθματικού για μία φυσιολογική ζωή.

«Αγγείες»

Εφημερίδα των Συλλόγου των Απανταχού Καϊτσιωτών Μακρυρράχης Φθιώτιδας

—♦—
Εκδίδεται ανά τρίμηνο

- ◆ **ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΚΑΪΤΣΙΩΤΩΝ**
- ◆ **Εκδότης: Η Πρόεδρος Ευδοκία Κ. Οικονόμου.**
- ◆ **Συντακτική Επιτροπή: Ευδοκία Οικονόμου του Κων/νου, Αθανάσιος Τσεκούρας του Ελευθερίου, Νικόλαος Μαντάς του Χρήστου**
- ◆ **Έδρα: Πατησίων 4 Αθήνα 106 77, Τηλ.: - FAX: 210-38.19.693**
- ◆ **Τυπογραφείο «ΠΡΟΜΗΘΕΥΣ», Δημ. Ανδρίκου, Ρήγα Παλαμήδη 5 Τηλ.: 210-32.43.158, Αθήνα**

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΙΣ ΡΙΖΕΣ ΜΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ ΤΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΑΓΡΑΦΙΩΤΙΚΟ ΧΩΡΟ

**Tου κ. Δημ. Γ. Κουτρούμπα, Δρα Ιστορίας
επ. Γεν. Επιθεωρητής Μ.Ε.**

πως είπαμε και σε προηγούμενα ιστορικά σημειώματα σχετικά με την ιστορία της Καϊτσας, δεν υπάρχουν πολλά ιστορικά στοιχεία για τις παλιότερες εποχές πριν από την Επανάσταση του 1821. Μοναδικές μαρτυρίες μέχρι τώρα είναι:

Εκείνη του 1640 στην πρόθεση του μοναστηριού της Ρεντίνας, εκείνη του 1659 στον ιεροσολυμιτικό κώδικα και εκείνη του Γάλλου περιηγητή Rouquerville (Πουκεβίλ) στις «στις «Ταξιδιωτικές εντυπώσεις» του από την Ελλάδα περί το 1810. Για το λόγο αυτό προσπαθούμε να ιχνηλατήσουμε την ιστορία μας σε ιστορίες γειτονικών περιοχών του ευρύτερου γεωγραφικού χώρου. Είναι γνωστό ότι η Καϊτσα ανήκε γεωγραφικά και πολιτισμικά στο χώρο των Αγράφων κατά το διάστημα της Τουρκοκρατίας.

Τα ίδια ήθη και έθιμα, ίδιες οικονομικές δραστηριότητες, ίδια πολιτισμική και πνευματική κατάσταση. Ήταν και η Καϊτσα ένα ορεινό χωριό, όπως και τα άλλα των Αγράφων.

Η αγορά των χωραφιών του κάμπου εκ μέρους των Καϊτσιωτών από το Σμοκοβίτη κοτσάμπαση Τσάπαλο έγινε μετά το 1850 και η αποξήρανση της λίμνης Ξυνιάδος ολοκληρώθηκε κατά το 1940. Ο πρόγονοί μας καλλιεργούσαν διάφορες πλαγιές και ισιώματα των βουνών μας, όπως και οι άλλοι Αγραφιώτες. Επίσης όλη η Αγραφιώτικη περιοχή, συνεπώς και το χωριό μας ανήκε σε μια εκκλησιαστική αρχή, στην επισκοπή Λιτζάς και Αγράφων. Η εκκλησία κατά την εποχή εκείνη ήταν ένα, και το βασικότερο, από τα δυο θεσμικά πλαίσια που ίσχυαν τότε. Το άλλο ήταν η κοινότητα. Μέσα σ' αυτά τα δυο πλαίσια μπορούσαν να κινούνται οι υπόδουλοι σύμφωνα με τα «προνόμια», που παραχώρησε ο Μωάμεθ Β' στον πατριάρχη Γεώργιο Σχολάριο το 1453. Η εκκλησία, λοιπόν, διαδραμάτιζε σπουδαιότατο ρόλο στη ζωή των υποδούλων. Η πνευματική κατάσταση και η θητική βελτίωση του λαού εξαρτιόταν αποκλειστικά από το θεσμικό πλαίσιο της εκκλησίας, δηλαδή από την επισκοπή και το πρωτοκύτταρο του οργανωμένου εκκλησιαστικού βίου, την ενορία. Οι επίσκοποι χειροτονούσαν και έστελναν τους ιερείς στα χωριά, ενδιαφέρονταν για την διαφώτιση και τη μεταλαμπάδευση της Ελληνοχριστιανικής παραδόσεως από γενεά σε γενεά.

Η επισκοπή, λοιπόν, Λιτζάς και Αγράφων είχε την ευθύνη για όλον αυτόν τον χώρο των Αγράφων.

Πιστεύουμε δε ότι και η Καϊτσα ανήκε στην επισκοπή αυτή, εκτός των άλλων, και διότι:

1) Το χωριό ήταν Αγραφιώτικος τόπος. 2) Οι μοναχοί του μοναστηριού της Ρεντίνας, (το κεφαλοχώρι, που ήταν τότε έδρα της Επισκοπής Αγράφων), ήλθαν με άδεια της επισκοπής Λίτζας και Αγράφων, για έρανο στην Καϊτσα. Ως έδρα της εισικοπής που μετακινούνταν κατά διαστήματα (Ρεντίνα, Καρπενήσι κλπ) χρησιμοποιήθηκε και το γειτονικό προς την Καϊτσα χωριό Σμόκοβο. Στην Επισκοπή, λοιπόν, αυτή ανήκε τότε και το παλιό εκείνο χωριό μας. Ο χριστιανισμός είχε διαδοθεί στην περιοχή μας ήδη από τον πρώτο αιώνα από τον Άγιο Ηρωδίωνα, συγγενή του Απ. Παύλου, που είχε έδρα την Υπάτη. Η επισκοπή είχε ιδρυθεί κατά τον Θ' αιώνα από τον αυτοκράτορα του Βυζαντίου Λέοντα Σ' τον Σοφόν. Διασώθηκαν δε και τα ονόματα πολλών επισκόπων.

Είχαν συνεπώς επίδραση και στο χωριό μας τα μοναστήρια των Αγράφων, οι «Σχολές Αγράφων, οι δάσκαλοι του Γένους Ευγένιος Γιαννούλης - Αιτωλός, Ο Αναστάσιος Γόρδιος, οι Νεομάρτυρες της περιοχής (Αγ. Σεραφείμ κλπ.) και όποια πνευματική κίνηση παρουσιαζόταν στα Αγράφα, όπως θα ιδούμε στη συνέχεια.

ΠΡΟΤΑΣΗ

ΠΡΟΣ ΤΟ Δ.Σ. ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Ο Σύλλογός μας έχει κάνει, μέχρι τώρα, μια μεγάλη διαδρομή και συνεχίζει την δημιουργική του παρουσία.

Συνεχίζει να προσφέρει στο χωριό μας τις πολιτιστικές εκδηλώσεις, την εφημερίδα, τις προτάσεις, τις ιδέες και τη βοήθειά του σε ό,τι χρειαστεί και του ζητηθεί.

Έχουμε υποχρέωση να αποδώσουμε εύσημα σ' αυτούς που δημιούργησαν τον Σύλλογο τον οποίον αρκετοί από εμάς τον υπηρέτησαν.

Τα εύσημα ανήκουν σ' αυτούς που ζουν οι ίδιοι και στους απογόνους αυτών που έφυγαν από κοντά μας.

Είχα προτείνει στον Κώστα Μπιλίρη να γράψει, όπως αυτός πολύ καλά γνωρίζει, την ιστορία του Συλλόγου και να την αφήσει στους νεότερους. Το υποσχέθηκε. Ο Κώστας, για δικούς του λόγους, μας το στερεί αυτό. Ας είναι καλά.

Είναι λάθος, και προσωπικό μου, που μέχρι τώρα δεν έχουμε αναρτήσει στο γραφείο του Συλλόγου καταλόγους με τα πρόσωπα που ίδρυσαν ή διαχειρίστηκαν την τύχη του Συλλόγου.

Προτείνω (ή απόφαση δική σας) να αναρτηθούν τρεις κατάλογοι. Ο ένας να περιέχει μόνο τα ιδρυτικά μέλη. Ο δεύτερος τα στοιχεία των Προέδρων και ο τρίτος να περιέχει τα στοιχεία των μελών των Δ.Σ. Έτσι τιμούμε όλους όσους πρόσφεραν στο Σύλλογο και όλοι θα χαρούν όταν την επόμενη Γ. Σ. θα διαβάσουν την μικρή αυτή ιστορία.

Μια άλλη πρόταση, που είναι κομμάτι της ιστορίας μας, αφορά τα έργα που έκανε ο ίδιος ο Σύλλογος ή μέλη του, μέσω αυτού, στο χωριό μας στα οποία πρέπει να εντοιχιστούν μαρμάρινες πλάκες. Πρέπει.

Σε σας φίλοι μου (Δ.Σ.) έλαχε ο κλήρος να κάνετε πράξη δικές μας παραλείψεις.

Κώστας Ι. Αντωνούλας

Ο ΠΑΠΑ-ΛΗΓΟΡΣ ΚΑΙ Η ΒΡΕΦΙΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ

(Συνέχεια από τη σελ. 5)
ηγούμενες απόπειρες: το μελιτζανάκι του!... Όμως... πάνω που «πασάλειψε» πάλι τα γένια του, μπήκε ασθμαίνοντας ο κλειδούχος και τον πήρε, σχεδόν, απ' το χέρι:

- Τρέξε γλύγορα, παπα-Ληγόρο, στο σταθμάρχη, είναι ανάγκη! Ξαναμπαίνει στην άκρη το μελιτζανάκι κι ο παπα-Ληγόρος τρέχει «στο λεπτό» στο σταθμάρχειο, όπου ο σταθμάρχης τούβαλε στο χέρι ένα καλάθι μ' ένα μωρό μέσα, που κλαψούριζε αποκαμμένο!

Πάτερ μου, πήγαινε το στις γυναίκες να το «καθαρίσουν», γιατί «τάχει κάνει» και μυρίζει και να το θηλάσουν γιατί ένα ζευγάρι που αποβιβάστηκε στο Λιανοκλάδι, κατεβάζοντας τις αποσκευές του υπό βροχήν και βιαστικά, έχασε το καλάθι με το μωρό, μέσα στο τραίνο.

Έτσι το μωράκι ταξίδεψε «λαθρεπιβάτης» μέχρι εδώ. Υποχρέωσή μας, δε, είναι να το περιθάλψουμε, ώσπου να έρθουν οι γονείς του με την επομένη ταχεία.

Μεταφέρει, αμέσως, ο παπα-Ληγόρος το μωράκι στο σπίτι, το «καθαρίζει» ο ίδιος και του βάζει καθαρές πάνες, αφού οι γυναίκες διεκπεράωναν επείγουσες δουλειές, συγχρόνως, δε, εξηγεί, από που «ξεφύτρωσε» το «χαμένο μωρό», που δεν σταμάτησε να κλαίει, παρά μόνο όταν η κυρα-Δημήτραινα τόβαλε στο στήθος και το θήλασε.

Όταν, σε λίγη ώρα, ήλθαν ο σταθμάρχης με τον κλειδούχο, αφού «παρέδωσαν υπηρεσία» στους αντικαταστάτες τους, τα μωρά είχαν τελειώσει την... κλαψούσαντα τους και κοιμόντουσαν ευτυχισμένα.

Έτσι, ο φτιάχτηκαν καφέδες κι έκατσαν όλοι να ξεκουραστούν, μετά από τόση ένταση. Ήλθε κι ο παπα-Ληγόρος που βγήκε να κόψει λίγο χλωρό χόρτο για τη γαϊδουρίτσα του, αφού το σανό είχε τελειώσει, έκατσε και πήρε, πριν τον καφέ, το μελιτζανάκι, σίγουρος πια, ότι θα κατορθώσει τώρα να το γευτεί.... Όμως... με το που... ξαναπασάλειψε τη γενειάδα του, χτυπά δυνατά η θύρα, το μελιτζανάκι μένει μετέωρο, ενώ εισέρχονται οι... ξεχασιάρηδες γονείς, ανήσυχοι, ώσπου να αντικρίσουν το «βλασταράκι» τους.

Αλληλοσυστήμηκαν, αλληλοδιηγήθηκαν τις περιπέτειες αυτής της μέρας και, ήρεμοι πια, έκατσαν όλοι, στο τραπέζι πούστρωσαν, «εν τάχει» οι γυναίκες, ν' απολαύσουν ένα ωραίο πρωινό κολατσάρι, με φρέσκα εδέσματα: γάλα και αβγά, κατσικίσιο βούτυρο και τυρί αλλά και φρούτα κηπευτικά, όλα από τα «οικόσιτα» ζώα και τις όρνιθες, καθώς και τα φυτά που καλλιεργούσε στους κήπους του σταθμού, ο.. σιδηροδρομικός κόσμος.

Κι' εκεί, «μεταξύ τυριού και αχλαδιού», «κλείστηκαν» και οι κουμπαρίές και συμφώνησαν: το φθινόπωρο να γίνουν οι τέσσερις βαπτίσεις, στην εκκλησία του παπα-Ληγόρο, που, ενθουσιασμένος, έψαλε το «πτλούσιοι επτώχευσαν και επείνασαν, οι δε εκζητούντες τον Κύριον, ουκ ελαττωθήσονται παντός αγαθού: περιφρόνησε, δε, και το μελιτζανάκι και «ρίχτηκε» με όρεξη στα λαχταριστά εδέσματα που γέμιζαν το τραπέζι.

Τέλος εδιάβασε ακόμη μιαν ευχή για όλα τα μωρά κι αναχώρησε καβάλα στην γαϊδουρίτσα του για την εκκλησία, να ψάλλει, όπως κάθε μέρα, την «εωθινήν ακολουθίαν».

— ♦ ΚΑΪΤΣΙΩΤΕΣ ΚΑΙ ΚΑΪΤΣΙΩΤΙΚΑ ♦ —

Γράφει ο Δημήτριος Ε. Κούτσικας Αντιστράτηγος ε.α.

«Προτιμώ να με φιλοξενήσει ένας φτωχός με την καρδιά του, παρά να μου ανοίξει ανόρεχτα την πόρτα ένας πλούσιος»
(Ευριπίδης)

Ανήκω στην γενιά που στην πιο τρυφερή της ηλικία γνώρισε τη φρίκη μιας 10ετίας πολέμων (Ελληνοϊταλικός, κατοχή, εθνική αντίσταση, εμφύλιος). Στην γενιά που ένοιωσε στο πετσί της την απαξίωση, την καταφρόνια, την αδιαφορία και την αφιλία.

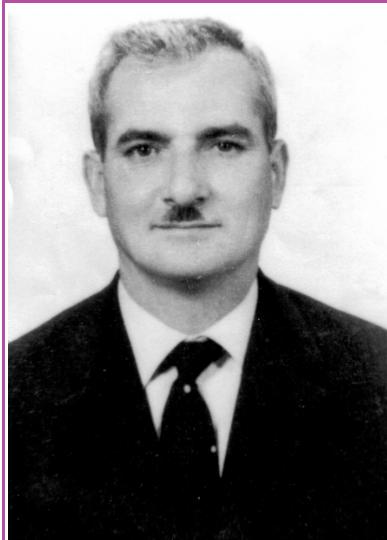
Όμως, αυτή η γενιά, παρά τις τεράστιες δυσκολίες και τις αντίξεις συνθήκες, άντεξε και μεγαλούργησε γιατί είχε θέληση, είχε πείσμα, είχε τσαγανό, παρ' ότι η κοινωνία της απονίας και του οχαδελφισμού της γύρισε την πλάτη, της έδειξε το πραγματικό της πρόσωπο.

Όσο και αν προσπαθούμε όμως να αποκολλήθούμε από το παρελθόν, να λησμονήσουμε πίκρες, βάσανα, ταλαιπωρίες και να συγχωρήσουμε, αν θέλετε, αυτό είναι κομμάτι δύσκολο, γιατί κάτι ή κάποιοι φροντίζουν να μας φέρνουν στη μνήμη γεγονότα και καταστάσεις που έπρεπε από χρόνια να έχουν ξεχαστεί ή να έχουν ερμητικά ταπωθεί στα κατάβαθμα της ψυχής μας.

Σ' αυτή την κοινωνία της αποξένωσης υπήρχαν και ελάχιστες φωτεινές εξαιρέσεις και μάλιστα στην πλειοψηφία τους όχι από τη λεγομένη τάξη των «εχόντων», την τάξη της διανόησης, αλλά από απλούς ανθρώπους, από ανθρώπους της βιοπάλης. Από τους ανθρώπους που μπορεί να μην είχαν να προσφέρουν πολλά πράγματα, είχαν όμως και πρόσφεραν απλόχερα την αγάπη, τη ζεστασιά, το ανεπιτήδευτο χαμόγελό τους.

Περιδιαβάζοντας το φετινό καλοκαίρι τους δρόμους του χωριού μας και αναπολώντας τα παιδικά μου χρόνια, τότε που το χωριό έσφυζε από ζωή, με καταλάμβανε άφατη θλίψη, γιατί τώρα επικρατεί η ερήμωση, η σιωπή. Ένα τέτοιο συναίσθημα με κυρίευσε όταν αντίκρισα το εγκαταλειμμένο σπίτι της οικογένειας του Κων/νου Χρ. Πέτρου. Τότε θυμήθηκα έναν συγχωριανό μας, της δικής μου γενιάς, που συγκαταλέγεται στους ΕΛΑΧΙΣΤΟΥΣ που τη φι-

λοξενία τη θεωρούσαν ύψιστο καθήκον. Αυτός είναι το τέταρτο παιδί του Κων. Πέτρου, ο Γεώργιος, που τη μεγαλοσύνη και τον αλτρουισμό του έχω βιώσει προσωπικά και μάλιστα σε πολύ δύσκολες μέρες της ζωής μου. Αυτό το άξιο τέκνο του χωριού μας, τον παιδικό μου φίλο, τιμώντας τη μνήμη του, θ' αποτολμήσω να σκιαγραφήσω σε αδρές γραμμές.

ΠΕΤΡΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ. Γιος του

Κωνσταντίου (Κώτσιου) Πέτρου και της Κωνσταντίας το γένος Μπάμπαλη από το Περιβόλι γεννήθηκε στην Καΐτσα την 18η Ιουλίου 1929. Μετά την αποφοίτηση από το Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας φοίτησε στο Γυμνάσιο Δομοκού. Ατυχώς δεν μπόρεσε να ολοκληρώσει τις σπουδές του λόγω διαφόρων ατυχών συγκυριών. Μετά την κατοχή εγκαταλείπει το χωριό και εγκαθίσταται στη Λαμία όπου ασχολείται με διάφορες εποχικές εργασίες μέχρι το έτος 1949, οπότε μεταβαίνει στην Αθήνα και εργάζεται για λίγα χρόνια σαν σερβιτόρος. Από το έτος 1954 περίπου σταδιοδρομεί σαν χειριστής μπουλντόζας, εργαζόμενος κυρίως στην περιοχή της Αττικής. Τον Οκτώβριο του έτους 1958 παντρεύεται την Ευγενία Παναγιωτοπούλου από το Τρίλοφο (Κούρνοβο) με την οποία απέκτησε δύο τέκνα. Τον Κωνσταντίνο και τη Σοφία. Την 6η Αυγούστου 1993 σε ηλικία 64 ετών απεβίωσε και ενταφιάστηκε στο Κοιμητήριο του Κόκκινου

Μύλου Αττικής.

Αυτός ο υπέροχος συγχωριανός μας όλα τα χρόνια που ήταν εργένης είχε μετατρέψει το φτωχικό του δωμάτιο σε κέντρο διερχομένων για πολλούς συχωριανούς. Ένας από τους πολλούς που φιλοξενήθηκαν από τον σπουδαίο αυτόν άνθρωπο είναι και ο γράφων όταν τον Ιούλιο του έτους 1950 ήλθα στην Αθήνα προκειμένου να λάβω μέρος στις εξετάσεις για την εισαγωγή μου στη Σχολή Ευελπίδων. Χωρίς δισταγμό με δέχτηκε στο φτωχικό του δωμάτιο που βρίσκονταν κοντά στον Αγ. Αντώνιο στο Περιστέρι και με φιλοξένησε για ένα και πλέον μήνα. Μαζί μου μοιράστηκε τα στρωσίδια του και το φαγητό του. Τότε ήταν σερβιτόρος στο ζαχαροπλαστείο «Νέα Αστόρια» στην Πλατεία Βικτορίας. Στο ίδιο ζαχαροπλαστείο με μεσολάβηση του εργάστηκα και ο ίδιος τα βράδια και για ένα μήνα. Ήτοι μπόρεσα ν' ανταποκριθώ στις ανάγκες διαβίωσης κατά την διάρκεια των εξετάσεων.

Και τα τρία μεγαλύτερα αδέλφια του Γιώργου δεν βρίσκονται στη ζωή. Πρόκειται για τους παρακάτω:

Το Χρήστο, τον θρυλικό Ταρζάν, ο οποίος έζησε όλη του τη ζωή στο χωριό και αν θελήσει κάποιος ν' ασχοληθεί μ' αυτόν γράφει ολόκληρο βιβλίο. Για όλους είχε και ένα παραγκώμι (παρατσούκλι), η δε γλωσσοπλαστία του ήταν μοναδική.

Τη Βασιλική (Κούλα) μια από τις ομορφότερες κοπέλες του χωριού μας. Είχε παντρευτεί τον Γεώργιο Καρφή και ζούσε στην Αθήνα.

Το Δημήτριο για τον οποίο μόνο καλά λόγια έχουν να πουν όσοι τον γνώρισαν. Ήταν όπως και ο Γιώργος φιλόξενος και πολύ φιλότιμος άνθρωπος.

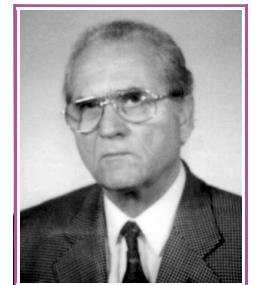
Είχε και ένα μικρότερο αδελφό τον Νικόλαο, ο οποίος βρίσκεται στη ζωή.

Πριν κλείσει το παρόν κείμενο κρίνω σκόπιμο ν' αναφέρω ένα περιστατικό που έλαβε χώρα στην κατοχή. Εκείνα τα δύσκολα χρόνια κατά την περίοδο των σχολικών διακοπών μαζί με το Γιώργο κάναμε εμπόριο. Μια

περίοδο πωλούσαμε στους Γερμανούς στρατιώτες που φρουρού-

σαν τον Σταθμό Αγγειών καπνό (τότε το χωριό είχε παραγωγή καπνού) με αντάλλαγμα τσιγάροχαρτα (φυλλάδιο) ή ζάχαρη και πολλές φορές με μηχανάκια με τα οποία έστριβαν τα τσιγάρα. Ένα απόγευμα παζαρεύαμε καπνό σ' ένα Γερμανό σκοπό που φρουρούσε τρία κλειστά βαγόνια που βρίσκονταν στον αναβαθμό εκφόρτωσης του μεταλλείου. Κάποια στιγμή μου λέει ο Γιώργος «απασχόλησε το Γερμανό και μόλις δεις ότι με το γάιδαρό μου έφτασα την τσιμεντένια γέφυρα, τότε να ξεκινήσεις και συ για το χωριό». Πράγματι με τα λίγα γερμανικά που γνώριζα συζητούσα με το σκοπό, αυτοριακής καταγωγής, οπότε μόλις είδα ότι ο φίλος μου πέρασε την τσιμεντένια γέφυρα χαιρέτησα το σκοπό και αναχώρησα για το χωριό. Κοντά στο χωριό έφθασα το Γιώργο και κατατρόμαξα όταν είδα ότι στο γάιδαρό του είχε φορτώσει δύο μικρά σακιά πατάτες. «Τι έκανες Γιώργο;» του λέω. «Φαντάζεσαι αν σε έβλεπε ο σκοπός τι θα παθαίναμε;». Εκείνος όμως καμάρωνε τη λεία μας. Ακόμα και σήμερα τρομάζω όταν το σκέπτομαι. Ποτέ δεν μπόρεσα να λύσω την απορία μου. Άραγε ν' αντιλήφθηκε ο σκοπός την αφαίρεση των σακιών από το βαγόνι; Ενδόμυχα πιστεύω ότι ο αυτοριακός σκοπός είδε και έκανε «τα στραβά μάτια».

Αυτός ήταν ο αείμνηστος φίλος μου, ο σπουδαίος Καϊτσιώτης, ο ανεξίκακος, ο αθόρυβος, ο καλός οικογενειάρχης. Αυτός που θέλοντας να έχει επαφή με την γενετείρα του διατηρούσε τα πολιτικά του δικαιώματα στην Καΐτσα μέχρι το τέλος της ζωής του.

«Οι φίλοι μου είναι φτωχοί, γι' αυτό είναι τίμιοι!»

(Σαίξπηρ)

Επαναδημοσιεύουμε το άρθρο από την εφημερίδα «ΑΧΙΛΛΕΥΣ» των «Μακρακωμισσών» φύλλο αρ. 212, ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ- ΟΚΤΩΒΡΗ 2003

Ένας ιστορικός λαός

ΟΙ ΔΟΛΟΠΕΣ, ΣΤΗ ΔΥΤΙΚΗ ΦΘΙΩΤΙΔΑ

Tου Λεωνίδα Ιωάννου Καρφή, Αντιστράτηγου ε.α.

όλοπες ήταν οι κάτοικοι της Δολοπίας χώρας. Η ονομασία ετυμολογικά πρέρχεται από το όνομα Δόλοψ. Κατά τη μυθολογία, ο Δόλοψ ήταν παιδί του Ερμή και ήρωας της Θεσσαλίας, αποθανών εν Μαγνησίᾳ. Ο Δόλοψ «είχε τάφον», το «Δόλοπος Βίγμα» ή «Δολοπόιος τύμβος», την παραλία της Μαγνησίας, μακρόθεν ορώμενον».

Η Δολοπία χώρα

Η Δολοπία χώρα ταυτίζονταν με την περιοχή της εσχάτης Φθίας. Τα γεωγραφικά της όρια πιθανολογούμε σήμερα με βάση τις ιστορικές περιγραφές του Θουκυδίδη και του Στράβωνα και τα αρχαιολογικά ευρήματα.

Προς Ανατολάς η χώρα των Δολόπων εκτείνονταν μέχρι τη Λίμνη Ξενιάδα, προς Δυσμάς μέχρι τον Ασπροπόταμο, προς Νότον μέχρι τον Σπερχειό ποταμό και προς Βορράν μέχρι τον ποταμό Σμιγό. Κυριότερη πόλη της ήταν η Κτιμένη ή Δολοπία ή Δολοπίδα.

Οι δυτικές κλιτύες της Όθρης και οι πηγές του Σπερχειού ποταμού, που σήμερα ονομάζονται Δυτική Φθιώτιδα, ήταν περιοχή της Δολοπίας χώρας. Οι κυριότερες πόλεις - ακροπόλεις των Δολόπων κατοίκων της περιοχής ήταν στις σημερινές τοποθεσίες «Κορφή - Τσούκα» και «κουτσο-Νίκα» του Δικάστρου.

Η καταγωγή των Δολόπων

Οι Δόλοπες κατάγονταν από τη Θεσσαλία και ήταν απόγονοι των αυτοχθόνων προ-Ελλήνων Πελασγών. Οι προγονοί τους αναγκάσθηκαν να μετακινηθούν από τη χώρα τους το 2000 π.Χ. εξαιτίας της καθόδου από βορρά των πρωτο-Ελλήνων Αχαιών και να καταφύγουν στις ορεινές περιοχές της Όθρης και της Πίνδου, όπου και εγκαταστάθηκαν.

Από το όνομα και προς τιμήν του επώνυμου ήρωα της Θεσσαλίας Δόλοπος, οι προ-Έλληνες Πελασγοί της Θεσσαλίας, που κατέφυγαν στις περιοχές των δυτικών κλιτών της Όθρης, των πηγών του Σπερχειού και των Αγράφων, «φαίνεται, ότι ονομάσθηκαν Δόλοπες και η χώρα τους Δολοπία».

Ο χαρακτήρας των Δολόπων

Η Δολοπία χώρα, στο σύνολο της, ήταν ορεινή, άγονη και δύσβατη και «ως εκ τούτου κτηνοτροφική». Οι Δόλοπες, «κατοικούντες εν τη χώρα ταύπη», απέκτησαν και διαμόρφωσαν ανάλογα φυλετικά χαρακτηριστικά. Ήταν λαός ελεύθερος, πτωχός, τραχύς και πολεμικός.

Ο Αριστοτέλης, γράφει για τους Δόλοπες, ότι «έζων από θήρας και ληστείας» και ο Θουκυδίδης, ότι «ελήζοντο αλλήλους». Οι επιδρομές των Δολόπων, δεν περιορίσθηκαν στις εγγύς πεδινές περιοχές, της Θεσσαλίας και του Σπερχειού, επεκτάθηκαν και μέχρι το Αιγαίο, όπου διέπρατταν πειρατείες στα διερχόμενα πλοία.

Πόλεις - ακροπόλεις των Δολόπων

Οι Δόλοπες ζούσαν κατά γένη και ήταν διεσπαρμένοι και εγκατεστημένοι στις κατάλληλης για οίκηση περιοχές της Δολοπίας χώρας. Στα κατάλληλα για οχύρωση υψώματα έκτιζαν τις πόλεις - ακροπόλεις τους, που ήταν «τα καταφύγια και τα ορμητήρια τους».

Στην περιοχή της Όθρης και των πηγών του Σπερχειού, που αποτελούσε και διάβαση προς τη Δολοπία χώρα, οι Δόλοπες έκτισαν τις πόλεις - ακροπόλεις τους στα επίκαιρα για τον έλεγχο της διάβασης υψώματα, τα γνωστά σήμερα ως κάστρα κορφή - Τσούκα και κουτσο-Νίκα του Δικάστρου.

Ο Φοίνικας, ως βασιλιάς και παιδαγωγός

Ο Φοίνικας ήταν σοφός Δόλοπας. Ο Πηλέας τον όρισε Βασιλιά των Δολόπων της εσχάτης Φθίας «...εσχατίνη Φθίνης Δολόπεσσιν Ανάσσων» (Ιλ. 1.484) και παιδαγωγό του Αχιλλέα, για να διδάξει ρητορική και πολεμική τέχνη. Ο Φοίνικας ανέθρεψε τον Αχιλλέα σαν παιδί του και τον έκανε θείον άνδρα, ώστε να του λέει «τοσούτον σε έθηκα θεοίς επιεικελ' Αχιλλεύ» (Ιλ. 1.485).

Ο Αχιλλέας, που ως νήπιο δέχονταν τροφές μόνο από το Φοίνικα, «Αχιλλεύς ουκ εθέλεσκε, άμ' ἄλλω ούτ εε δαΐτ' ιεναι» (Ιλ. 1.486), αγαπούσε τον Φοίνικα και «Φοίνικας αυτόν εντονότερον». Ένεκα τούτου, ο Φοίνικας συμβούλευσε τον Αχιλλέα να παύσει την οργή του, «Αχιλλεύ, δάμασον θυμόν μέγαν, ουδέ τι σε χρηνηλεές ήτορ εχειν, στρεπτοί δε τε και θεοί αυτοί» (Ιλ. 1.496).

Η πολεμική δράση των Δολόπων

Η πολεμική εμφάνιση και δράση των Δολόπων άρχισε κατά την περίοδο του τρωικού πολέμου, 1194-1184 π.Χ. Ο Όμηρος αναφέρει, ότι οι Δόλοπες, με βασιλιά τον Φοίνικα, έλαβαν μέρος στην εκστρατεία των Ελλήνων στην Τροία με τους Μυρμιδόνες της Φθίας, των οποίων «ην ἀρχος Αχιλλεύς» (Ιλ. B. 680).

Στους κλασικούς και μετέπειτα χρόνους, οι Δόλοπες «επολέμησαν το 480 π.Χ. μετά του Ξέρξου κατά των Ελλήνων, υπετάχθησαν το 374 π.Χ. υπό του τυράννου των Φερών Ιάσονος, συνεμάχησαν το 344 μετά του Φίλιππου Β' της Μακεδονίας, συνετάχθησαν το 323 π.Χ. με τους Αθηναίους κατά τον Λαμιακόν πόλεμον και κατενίκησαν το 279 π.Χ. τους Κέλτας και Γαλατάς εν τη θέση Κοκκάλια».

Από το 275 π.Χ. μέχρι το 174 π.Χ., οι Δόλοπες ήταν μέλη της Δελφικής Αμφικτυονίας και της Αιτωλικής Συμπολιτείας και συμμετείχαν στις ετήσιες Γενικές Συνελεύσεις τους, στους Δελφορούς και την Ανθήλη, με αντιπρόσωπους - πολίτες από κάθε πόλη - ακρόπολή τους.

Η καταστροφή των Δολόπων

Η αμφισβήτηση από τους Δόλοπες το 196 π.Χ. των κυριαρχικών δικαιωμάτων των Μακεδόνων, η παραχώρηση αυτονομίας τους από

τους Ρωμαίους και η προσχώρηση τους στην Αιτωλική Συμπολιτεία, προκάλεσαν τις συνεχείς επεμβάσεις των Μακεδόνων στη Χώρα των Δολόπων.

Το 167 π.Χ. οι Μακεδόνες, με αρχηγό τον Περσέα, επεδράμον κατά των Δολόπων και κατέστρεψαν ολοκληρωτικά τις πόλεις - ακροπόλεις τους και τη Χώρα τους. Έκτοτε και κυρίως από το 46 π.Χ., που οι Ρωμαίοι κατέκτησαν την Ελλάδα, κατά τον Παυσανία, «ουκ ην το γένος των Δολόπων».

Η αφομοίωση των Δολόπων

Κατά τους επακολουθήσαντες χρόνους της Ρωμαϊκής κυριαρχίας και της Βιζαντινής αυτοκρατορίας, οι εναπομείναντες στη χώρα τους Δόλοπες «δεν ηδυνήθησαν να αναβιώσουν το γένος των Δολόπων» και μακροχρόνια αφομοίωθηκαν από τα άλλα Ελληνικά φύλα.

Η εγκατάσταση των Ρωμαϊκών Οροφυλάκων και των Βιζαντινών Φρουρών στις δυτικές κλιτύες της Όθρης και των πηγών Σπερχειού, για τον έλεγχο της διάβασης προς Δυτική Ελλάδα, παρά τις πολιτιστικές και άλλες επιρροές, δεν απέτρεψε τους Δόλοπες από τις ληστρικές τους συνήθειες.

Αρχαιολογικά ευρήματα των Δολόπων

Στα υψώματα κορφή - Τσούκα και κουτσο-Νίκα του Δικάστρου διασώζονται σήμερα τμήματα τειχών, που η Αρχαιολογική Υπηρεσία χαρακτήρισε ως «λείψανα οχυρώσεων πόλεων - ακροπόλεων των Δολόπων ελληνιστικής περιόδου» και κήρυξε «ως προστατεύμενα αρχαιολογικά μνημεία».

Στον πέρα-Μαχαλά του Δικάστρου βρέθηκε το 1995 πέτρινη επιτύμβια στήλη, με εγχάρακτα τα ονόματα «Νικαίας, Καλλίδαμος, Φιλίστας», που αξιολογείται, ότι είναι ελληνιστικής περιόδου και ότι τα ονόματα ανήκουν σε Δόλοπες, πολίτες - αξιωματούχους των πόλεων - ακροπόλεων της περιοχής.

Οι «προφορικές μαρτυρίες»

Οι μαρτυρίες των αιωνόβιων κατοίκων του Δικάστρου, όπως τις κατέγραψε ο Ιωάννης Λ. Καρφής, διέσωσαν, ανά τους αιώνες, το ιστορικότερο γεγονός της περιοχής τους: την αντίσταση των Δολόπων και την καταστροφή των πόλεων - ακροπόλεων τους από τους Μακεδόνες.

Κατά τις μαρτυρίες αυτές, «όταν οι Μακεδόνες θέλησαν να τιμωρήσουν τους Δόλοπες, που ήταν οχυρωμένοι στις κορυφές Τσούκα και Κουτσο-Νίκα, οι υπερασπιστές της κορυφής Τσούκα δεν προέβαλαν σχεδόν καμιά αντίσταση, ενώ οι υπερασπιστές της κουτσο-Νίκα παραδόθηκαν ύστερα από εξ επιθέσεις».

Προϊστορικός και ιστορικός λαός

Οι Δόλοπες ήταν φύλο «ελληνικόν, ελεύθερον και πολεμικόν». Έζησαν και έδρασαν στη Δολοπία χώρα, «ως κοινότητα λαού που τον ένωναν κοινά εθνολογικά στοιχεία», για περίπου δύο χιλιετίες. Ήταν προ-Έλληνες Πελασγοί και οι Έλληνες της Δολοπίας ή εσχάτης Φθίας. Ήταν ένας αξιόλογος προϊστορικός και ιστορικός λαός της Ελλάδας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΑ ΚΑΙ ΔΥΣΑΡΕΣΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΜΑΚΡΥΡΡΑΧΗ - ΚΑΪΤΣΑ ΚΑΙ ΚΑΪΤΣΙΩΤΕΣ

ΣΠΟΥΔΕΣ - ΠΤΥΧΙΑ

- ◆ Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΟΥΡΤΗ του ΧΡΗΣΤΟΥ πέρασε στο Τμήμα Κονωνιολογίας του ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ. Συγχαρητήρια Γεωργία και καλές σπουδές.
- ◆ Η ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΣΠΟΥΡΝΙΑ του ΝΙΚΟΛΑΟΥ πέρασε στο Οικονομικό Τμήμα της ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΘΗΝΩΝ. Συγχαρητήρια και καλές σπουδές Βασιλική.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ - ΒΑΝΤΙΣΕΙΣΗ - ΓΑΜΟΙ

- ◆ Ο Κώστας Μάρρος και η Μαντώ Καλιαβού στις 28-9-2003 απέκτησαν το πρώτο τους παιδί. Το γένος αγόρι. Να σας ζήσει παιδιά και νάστε πάντα καλά να το χαιρόσαστε.
- ◆ Ο Γαβριήλ και η Δήμητρα Κλασίνα βάπτισαν στην ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, στις 17-8-03 το έκτο τους παιδί. Το όνομα αυτής Μαρία. Να σας ζήσει και καλή φωτιση στη μικρή Μαρία.
- ◆ Στις 16-8-03 παντρεύτηκαν ο Ευάγγελος Αρβανίτης και η Ελένη Μόσχου. Να ζήσουν.

ΘΑΝΑΤΟΙ

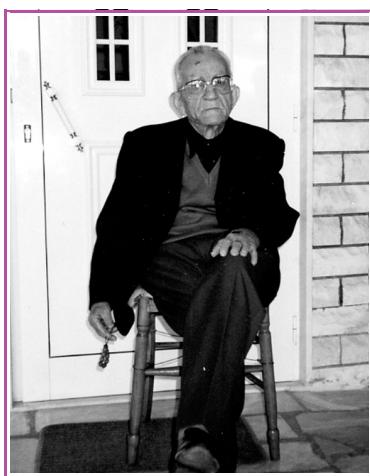
- ◆ Ο Βασίλειος Κουτρούμπας του Νικολάου ετών 76, τέως υπάλληλος του ΙΚΑ ΒΟΛΟΥ πέθανε τον Οκτώβριο του 2003. Η κηδεία του έγινε στη ΣΚΙΑΘΟ. Αιώνια του η μνήμη.
- ◆ Σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα στις 14-9-03 σκοτώθηκε η Χρυσούλα σύζυγος Κων/νου Μπακοζάχου, ετών 53. Η κηδεία της έγινε στην Αθήνα. Ο θεός να τη συγχωρέσει και καλή παρηγοριά στους δικούς της.
- ◆ Ο Δημήτριος Ζέρβας πέθανε σε ηλικία 87 ετών στις 11-10-03 στη Δαμάστα. Ακριβώς μετά το σαρανταήμερο μνημόσυνο του στο χωριό μας πέθανε και η σύζυγός του Θωμαή Ζέρβα (22-11-03) σε ηλικία 88 ετών στη Λαμία.

Οι κηδείες των καλών συντρόφων έγιναν στην ΚΑΪΤΣΑ. Καλή ανάπταση και στους δυο και αιώνια τους η μνήμη.

Από τη Σύνταξη

- ◆ Την 13η/10/2003 απεβίωσε πλήρης ημερών (92 ετών) ο Μπουλούζος Δημήτριος του Αποστόλου.

Ος συγγενής (εγγονός του εκλιπόντος) αλλά και συνοματεπώνυμος (τώρα μείναμε τρεις) δικαιούμαι να γράψω πέντε κουβέντες.

Παππού, υπήρξες υπόδειγμα καλού οικογενειάρχη και καλού συγγενή.

Την δεκαετία του 1960 έφυγες από το χωριό, διαισθανόμενος ότι αυτός ο τόπος δεν έχει μέλλον. Μάζεψες τα παιδιά σου και τα υπάρχοντά σου και πήγες στη Λάρισα.

Εκεί αγωνίστηκες να αναστήσεις τα παιδιά σου, να τα μορφώσεις, να τα αποκαταστήσεις. Άλλα και μας που μείναμε πίσω δεν μας ξέχασες, δεν μας απαρνήθηκες. Όλο και κάποιο δωράκι μας έφερνες ή μας έστελνες, που εκείνα τα μίζερα χρόνια πολύ το είχαμε ανάγκη. Και στο χωριό όποτε σου δινόταν ευκαιρία ερχόσουν να μας δεις και να ξεπονέσεις.

Άλλα και τους άλλους συγγενείς σου, που λίγο αργότερα πήραν το δρόμο της ξενιτιάς και σε ακολούθησαν, τους στήριξες και τους βοήθησες.

Θυμάμαι παππού, πως κάποιες διακοπές των Χριστουγέννων με φιλοξένησες στο σπίτι σου. Εκείνη ήταν και η πρώτη επαφή του χωριατόπαιδου - που η πιο μεγάλη πόλη που μέχρι τότε είχε γνωρίσει ήταν ο Δομοκός- με τη μεγαλούπολη που ήταν η Λάρισα. Στην παιδική μου μνήμη έχουν μείνει ανεξίτηλα χαραγμένα οι βόλτες στο ζωολογικό κήπο του Αλκαζάρ και στην Κεντρική Πλατεία (πλατεία ταχυδρομείου τη λένε αν θυμάμαι καλά) που όλα ήταν φωτισμένα και στολισμένα και φάνταζαν στα παιδικά μου μάτια μαγικά.

Η τελευταία σου επίσκεψη στο χωριό το Καλοκαίρι που μας πέρασε, επισφραγίστηκε και από την επιθυμία σου με τραπέζωμα όλων των συγγενών σου. Μετά το τραπέζι ζήτησες απ' τους συγγενείς σου να σε πάνε να αγναντέψεις και να αγκαλιάσεις με τα μάτια σου τους γνώριμούς σου τόπους, τα μέρη που έζησες τα παιδικά και νεανικά

σου χρόνια βόσκοντας τα ζωντανά. Παλιοκαίτσα, Αη-Γιώργης, Παναγία, Αη-Λιάς Θερμάκια, Μέγα Ίσιωμα, παλιά βρύση, Παλιόκαστρο, Βαθύρεμα. Αισθάνθηκες άραγε ότι πλησιάζει το τέλος; Ποιος ξέρει; Κάποια πράγματα ή είναι ανεξήγητα ή πολύ απλά. Έφυγες απλά και ήσυχα όπως έζησες. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που σε σκεπάζει.

Ο εγγονός σου
Δημήτρης Μπουλούζος του Γιωργούλη

ΟΜΒΡΙΑΚΗ - ΟΜΒΡΙΑΚΙΤΕΣ

- Στις 9-8-03 ο Πανταζής Νικόλαος και η Μαλάτσου Μαρίνα βάπτισαν στην Ομβριακή το γιο τους. Το όνομα αυτού Νικόλαος. Να ζήσει.
- Ο Κωνσταντίνος Νούκος και η Κυριακούλα Λόζου παντρεύτηκαν στις 9-11-03 Ομβριακή.
- Να ζήσετε παιδιά και νάστε ευτυχισμένοι
- Ο Νικόλαος Πέτσας πέθανε στις 7-10-03 σε ηλικία 95 ετών. Καλή ανάπταση.
- Η Ζωή Κουρκουβέλη πέθανε στις 21-11-03 στην Ομβριακή σε ηλικία 86 ετών. Αιωνία η μνήμη.

ΠΕΡΙΒΟΛΙ ΚΑΙ ΔΕΡΙΛΙΟΤΕΣ

- Στις 23-8-03 ο Ζαγαζίκης Ηλίας και η Ξηρακιά Ευθυμία βάπτισαν στο Περιβόλι το αγοράκι τους. Το όνομα αυτού Νικόλαος. Να σας ζήσει.
- Η Ασπασία Κοκκίνου από το Περιβόλι πέθανε σε ηλικία 95 ετών στη Νέα Μάκρη στις 20-11-03. Καλή ανάπταση.

ΠΑΝΑΓΙΑ ΚΑΙ ΠΑΝΑΓΙΩΤΕΣ

Για κανένα ευχάριστο ή δυσάρεστο δεν μας ενημέρωσαν να γίνηκε τον τελευταίο καιρό στην ΠΑΝΑΓΙΑ.

ΑΓΙΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΚΑΙ ΝΕΖΕΡΙΩΤΕΣ

Ο Παναγιώτης και η Μαρία Αργυροπούλου βάπτισαν στον Άγιο Στέφανο το παιδί τους στις 6-10-03. Το όνομα αυτού Ευάγγελος. Να σας ζήσει και νάνι πάντα καλά.

- Η Σταματία Πλιάκου πέθανε στον Άγιο Στέφανο στις 18-11-03 σε ηλικία 83 ετών. Αιωνία η μνήμη.

ΞΥΝΙΑΔΑ - ΞΥΝΙΑΔΙΤΕΣ

- Ο Ευάγγελος και η Σωτηρία Τερτίγγα βάπτισαν στις 5-10-03 στην Ξυνιάδα το παιδί τους. το όνομα αυτού Γεώργιος. Να σας ζήσει.
- Ο Θεόδωρος και η Χρυσούλα Θανασιά βάπτισαν το παιδί τους στις 21-9-03 στην Ξυνιάδα. Το όνομα αυτής Δήμητρα. Να σας ζήσει.
- Ο Κωνσταντίνος και η Ελπίδα Καντζιού βάπτισαν στις 24-8-03 στην Ξυνιάδα το κοριτσάκι τους. Το όνομα αυτής Αθανασία. Να σας ζήσει.
- Στη Λαμία πέθανε η Ξυνιάδιτησσα Θωμαή Παπαθεοδώρου στις 16-10-03 σε ηλικία 91 ετών, καλή ανάπταση.

ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΙ ΑΗ-ΓΙΩΡΓΙΤΕΣ

- Νωρίς και σε ηλικία 60 ετών πέθανε ο Νικόλαος Σταυρόπουλος στις 22-9-03 στον Άγιο Γεώργιο. Αιώνια η μνήμη του και καλή παρηγοριά στους δικούς του.

ΚΟΡΟΜΗΛΙΑ ΚΑΙ ΚΟΡΟΜΗΛΙΩΤΕΣ

- Πέθανε σε ηλικία 79 ετών ο Παναγιώτης Μπαλατσούρας στις 21-10-03. Αιωνία η μνήμη.
  - 1. Δέρη Απ. Δήμητρα 10,00 €
2. Πέτρου Α. Παρασκευή 40,00 €
3. Μόσχος Ι. Ευάγγελος 20,00 €
4. Κουτρούμπα Β. Χριστίνα 5,00 €
5. Αμπράζης Β. Ιωάννης 5,00 €
6. Δράμαλη Π. Ελένη 5,00 €
7. Δραγούνης Χρ. Κώστας 20,00 €
8. Χατζιαργύρη Κ. Πόπη 10,00 €
9. Αρχοντής Κων/νος 10,00 €
- ΣΗΜΕΙΩΣΗ 1:** Στο Προηγούμενο φύλλο παραλείψαμε ως συνδρομητές:
- 10. Ανώνυμο 50,00 €
  - 11. Ανώνυμο 500,00 €
- ΣΗΜΕΙΩΣΗ 2:** Στο φύλλο αρ. 3 της εφημερίδας μας «Α» από λάθος στο τυπογραφείο αντί για Δημήτριος Κ. Καρανούτσος ανεγράφη Δημήτριος Κ. Καραντώνης ως συνδρομητής. Επανορθώνουμε στο παρόν και ζητάμε συγνώμη από τον κ. Καρανούτσο.

ΘΥΜΗΣΕΣ ΑΠ' ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΖΗΣΑΜΕ ΚΙ ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΑΚΟΥΣΑΜΕ ΕΚΕΙΝΟ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ...

ΘΥΜΑΣΤΕ ΤΟΝ «ΚΟΥΤΣΟΚΟΚΚΟΤΑΚΟ»;

Μια φορά κι ένα καιρό ζούσε μια πολυμελής φτωχή οικογένεια. Ο παππούς και αρχηγός της οικογένειας λίγο πριν πεθάνει σκεφθήκε να μοιράσει το βιός του στους απογόνους του (παιδιά και εγγόνια).

Σ' άλλον άφησε την καλύβα του, σ' άλλον ένα στρεμματάκι γης, σ' άλλον δυο δεκάρες, σ' άλλον λίγα ζωντανά, σ'

άλλον λίγα σύνεργα του θέρους ή ότι άλλο διέθετε. Στον αγαπημένο του όμως εγγόνο, που έφερε μάλιστα και τ' όνομα του, άφησε μοναδική κληρονομιά ένα κόκκορα. Μικρόσωμος κόκκοράκος και μάλιστα κουτσός, την εποχή, που περιήλθε στην κατοχή του νεαρού.

Όταν μετά το θάνατο του παππού και διαθέτη, όλοι διαπίστωσαν ότι εκείνος άφησε μοναδική κληρονομιά στον αγαπημένο του εγγόνο τον κουτσοκοκκοτάκο, άρχισαν να τον περιγελούν. Ο νεαρός όμως πιστός στην αγάπη και αδυναμία που είχε και του είχε ο παππούς, πήρε το απόκτημά του, τ' αγάπησε και χωρίς να μέμφεται τη μοίρα του έψυγε προς αναζήτηση της τύχης του.

Βρήκε ένα καλύβι κι εγκαταστάθηκε μαζί με τον κουτσοκοκκοτάκο του.

Ο κουκοτάκος ανήσυχος, όπως ήταν, έτρεχε δεξιά κι αριστερά να βρει την τροφή του.

Μια μέρα βρέθηκε στους κοπρώνες των ζώων του βασιλιά και «ζγάρλαγε» να βρει κάτι να φάει. Όπως ψαχούλευε βρίσκει ένα χρυσό φλουρί.

Απ' τη χαρά του άρχισε να φωνάζει:

- Κικιρίκου...ου...ου, βρήκα ένα φλουρί....
- Κικιρίκου...ου...ου, βρήκα ένα φλουρί....

Έψαχνε τ' αφεντικό του. Μα χάθηκε. Τ' αφεντικό του τον έψαχνε κι αυτό.

Όπως όμως φώναζε, ο κουτσοκοκκοτάκος τον άκουσε το βασιλόπουλο κι έτρεξε να του πάρει το φλουρί.

Του το ζήτησε αλλά εκείνος δεν το 'δινε. Τόχε για τ' αφεντικό του.

Τότε σοφίστηκε μια πονηριά:

- Δώσ' μου, είπε στον κουτσοκοκκοτάκο, το φλουρί μέχρι να βρεις τ' αφεντικό σου. Το χρειάζομαι να πάω να παντρευτώ και θα

στο φέρω πάλι.

Εκείνος φιλότιμος όπως ήταν του τόδωσε.

Μετά το γάμο, ο κοκκοτάκος πήγε έξω απ' το βασιλικό σπίτι και φώναζε:

- Κικιρίκου, θέλου του φλουρί μ'.

- Κικιρίκου... ου...ου θέλου του φλουρί μ'.

Το βασιλόπουλο δεν έβγαινε να υλοποιήσει την υπόσχεσή του κι ο κοκκοτάκος συνέχιζε.

- Κικιρίκου...ου...ου θέλου του φλουρί μ'.

Έτσι το βασιλόπουλο, βαρέθηκε να τον ακούει κι σκέφτηκε να τον εξοντώσει.

- Ρίξτε τον στο ποτάμι να πνιγεί, διέταξε τους φρουρούς του. Εκείνοι υπάκουουσαν. Τον πέταξαν στο ποτάμι.

Μόλις έπεσε στο ποτάμι, φώναξε:

- Ρούφα κ.... μ' (πισινέ μου) του ποτάμι".

- Ρούφα κ'.... μ' του ποτάμι".

Ο πισινός του κουτσοκοκκοτάκου ρούφηξε το ποτάμι κι δεν πνίγηκε. Ξαναγύρισε τότε στην αυλή του βασιλιά.

- Κικιρίκου...ου...ου θέλου του φλουρί μ'.

Το βασιλόπουλο ύστερα διέταξε να τον βάλουν στο φούρνο να καεί και μόλις τον τοποθέτησαν εκεί φώναξε.

- Αμόλα κ'.... μ' το πουτάμι".

Και πάλι πήγε στη γνωστή θέση λαλώντας.

- Κικιρίκου... θέλου του φλουρί μ'.

Το βασιλόπουλο διέταξε στη συνέχεια τους φρουρούς του να τον ρίξουν στις μέλισσες να τον τιμπάσουν, να ψωφήσει. Μα εκείνος ξαναλάλησε:

- Ρούφα κ'... μ' του μιλίσσι.

- Ρούφα κ'...μ' το μιλίσσι... Κι ο πισινός του κουτσοκοκκοτάκου λες κι ήταν κυψέλη αποθήκευσε το μελίσσι.

Το βασιλόπουλο όμως αυτή τη φορά πίστεψε ότι εξόντωσε το έξυπνο και δραστήριο πουλερικό και έκανε γιορτή στην αυλή του παλατιού του. Φόρεσε τα καλά του, εκείνος κι η καλή του κι άρχισαν να υποδέχονται τους καλεσμένους τους.

Κάποια στιγμή όμως από μια γωνιά της αυλής ακούστηκε πάλι:

- Κικιρίκου...ου...ου θέλου του φλουρί μ'.

Διατάσσονται οι φύλακες να βάλουν τον κουτσοκοκκοτάκο κάτω από ένα κόσκινο και να καθίσει πάνω η νύφη μέχρι να σερβιριστούν οι καλεσμένοι. Μ' αυτό τον τρόπο υπελόγισε το βασιλόπουλο θα έσκαγε ο κοκκοτάκος.

- Αμόλα κ'.... μ' του μιλίσσι.

- Αμόλα κ'.... μ' του μιλίσσι, φώναξε ο κόκκορας.

«Πάει ου κώλος το' νύφ'ς» καταστιμπήθηκε.

Το βασιλόπουλο πλέον απελπίστηκε. Δεν μπορούσε να κάνει καλά τον κουτσοκοκκοτάκο Διατάσσει λοιπόν τους αυλικούς του να τον ρίξουν στο θησαυροφυλάκιο του για να πάρει, είπε, όσα φλουριά θέλει.

Ο ίδιος πίστευε όμως ότι δεν μπορούσε να πάρει περισσότερα από ένα. Έτσι μόλις ο κόκκορας μπήκε στο θησαυροφυλάκιο φώναξε.

- Ρούφα κ'....μ' τα φλουριά.

- Ρούφα κ'.... με τα φλουριά.

Μόλις τ' αποθήκευσε στη γνωστή θέση έψυγε κατακουρασμένος απ' το βάρος. Απ' το φορτίο παραπατούσε περισσότερο και δεν ήξερε που πήγαινε.

Να, ομως, στο δρόμο του τ' αφεντικό του. Έτρεξε κοντά του κι με χαρά λέει στον κοκκοτάκο του, μόλις τον ακτίκρισε:

- Πού είσαι κόκκοτάκο μου; Έψαξα γη και ουρανό να σ' εύρω.

Γύρισαν στο καλύβι τους κι αφού ξεκουράστηκαν ο κουτσοκοκκοτάκος λέει στ' αφεντικό του!

- Πάρε μια βίτσα, κρέμασέ με κι χτύπαμε, αν θέλεις να μη ξαναφύγω.

Το παλικάρι, που τόσο λάτρευε τον κόκκορά του έκανε ότι του είπε. Με την πρώτη «βιτσιά», που τούδωσε, άρχισαν να πέφτουν τα φλουριά. Ύστερα από πολλές βιτσιές ένας σωρός από φλουριά γέμισε το κατώφλι της καλύβας τους.

Αργότερα επέστρεψαν κι οι δυο τους στα παλιά λημέρια τους. Το παλικάρι διηγήθηκε στους συγγενείς, του κουτσοκοκκοτάκου του τα πεπραγμένα κι όλοι πίστεψαν στην αξία της αγάπης του παππού και του εγγονού.

Κι έζησαν αυτοί καλά κι εμείς καλύτερα.

ΥΓ: Το παραπάνω παραμύθι αφιερώνεται στη μνήμη της αγαπητής χωριανής και θείας μου, Ευαγγελίας Οικονόμου - Λεβαντή, επ' ευκαιρίας της συμπλήρωσης τεσσάρων ετών απ' το θάνατό της. Επισημαίνεται επίσης πως κάπως έτσι το διατηρεί η προσωπική μνήμη από κείνα τα παιδικά χρόνια όταν αμέτρητες φορές το άκουσα απ' το σόμα της αειμνηστής θείας Βαγγελής.

ΤΟΝ ΠΑΛΙΟ ΕΚΕΙΝΟ ΤΟΝ ΚΑΙΡΟ

Με πρόσωπο ειρηνικό και χαμόγελο στα χείλη, φυλάει τα προβάτικα του ο μπάρμπα Νίκος ο Αναστογιάννης

Από
το
αρχείο
του
Συλλόγου

Αχώριστοι παπάς κι επίτροπος, τελείωσαν το καθήκον κι επιστρέφουν στο χωριό. (Ο παπά-Γιάννης ο Καρατσαλής κι ο μπάρμπα Νάσιος ο Αργύρης)